

PKS-yhteisöraportti

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	3
Tiivistelmä	4
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS)	5
Helsingin seudun liikenne (HSL)	10
Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)	21
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	32
Tunnuslukujen laskukaavat	41
LIITE	

Julkaisija: Helsingin kaupunginkanslia
Nimike: PKS-yhteisöraportti 2/2014
Sarja: Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja 2014:23
ISBN 978-952-272-745-9
ISSN-L 2242-4504
ISSN 2323-8135 (verkkojulkaisu)
Tiedustelut: controller Jutta Heinäaho (09) 310 25641
Kannen kuva: Helsingin kaupungin aineistopankki

Johdanto

Tämä raportti sisältää pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmälle raportoitavat yhteisöt. Raportissa esitetään kustakin yhteisöstä niiden toimittamien katsausten perusteella vuoden 2014 toisen kolmanneksen toiminnan ja talouden kehittymistä koskevat tiedot. PKS-raportti tehdään neljän kuukauden välein.

Kaupunginkanslia on laskenut yhteisöjen lähettämien tietojen perusteella niiden taloudellista asemaa kuvaavat tunnusluvut ja laatinut analyysit niiden taloudellisesta tilasta ja sen kehityksestä.

KAUPUNGINKANSLIA

Tiivistelmä

Yhteisön nimi	TP 2013		Vuosisbudjetti 2014		Ennuste 2014	
	Liikevaihto (1 000 €)	Tulos (1 000 €)	Liikevaihto (1 000 €)	Tulos (1 000 €)	Liikevaihto (1 000 €)	Tulos (1 000 €)
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS)	1 772 983	10 566	1 803 293	0	1 829 684	23 244
Helsingin seudun liikenne (HSL)	571 467	10 438	585 317	-8 251	580 003	-1 434
Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)	324 997	362	336 637	1 616	330 772	2 144
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	116 576	263	115 000	80	112 200	502

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS)

Toimitusjohtaja	Aki Lindén
Hallituksen puheenjohtaja	Ulla-Marja Urho
Hallituksen varapuheenjohtaja	Riikka Slunga-Poutsalo
Hallituksen jäsen	Risto Ranki
Hallituksen jäsen	Marika Niemi
Hallituksen jäsen	Heikki Heinimäki
Hallituksen jäsen	Ilkka Taipale
Hallituksen jäsen	Leena Luhtanen
Hallituksen jäsen	Säde Tahvanainen
Hallituksen jäsen	Suzan Ikävalko
Hallituksen jäsen	Maria Ohisalo
Hallituksen jäsen	Jari Oksanen
Hallituksen jäsen	Antti Valpas
Hallituksen jäsen	Harry Yltävä
Hallituksen jäsen	Berndt Långvik
Hallituksen jäsen	Marja-Leena Laine
Hallituksen jäsen	Pekka Karma
Hallituksen jäsen	Tari Haahtela
Hallituksen varajäsen	Sirpa Asko-Seljavaara
Hallituksen varajäsen	Merja Puurunen
Hallituksen varajäsen	Frank Ryhänen
Hallituksen varajäsen	Kirsi Siren
Hallituksen varajäsen	Arto Kujala
Hallituksen varajäsen	Reijo Vuorento
Hallituksen varajäsen	Sami Lehtonen
Hallituksen varajäsen	Eija Grönfors
Hallituksen varajäsen	Otto Lehto
Hallituksen varajäsen	Reetta Vanhanen
Hallituksen varajäsen	Marko Reinikainen
Hallituksen varajäsen	Pekka Murto
Hallituksen varajäsen	Marjut Lumijärvi
Hallituksen varajäsen	Birgitta Dahlberg
Hallituksen varajäsen	Jukka Pihko
Hallituksen varajäsen	Riitta Korpela
Hallituksen varajäsen	Eero Mervaala
Tilintarkastaja	Jorma Nurkkala, JHTT, KHT KPMG Julkishallinnon palvelut Oy

Toiminta ja talous raportointikaudella

HUSin laatima toimintakatsaus on kokonaisuudessaan tämän seurantaraportin liitteenä.

Analyysi tunnusluvuista ja ennusteesta

Kuntalaskutus on kasvanut 4,8 % ja HYKS-sairaanhoitoalueella 3,9 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Sitovat nettokulut ylittivät tammi-elokuussa talousarvion 0,9 % ja kasvoivat edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden 2,4 %. Tämä merkitsee euromääräisesti 2,8 milj. euron kuluylytystä budjettiin nähden. Kuluylytyksiä syntyi merkittävimmin palvelujen ostoissa. Alkuvuosi ei ole sujunut talousarviossa asetettujen tavoitteiden mukaisesti, mutta tilanne on kulujen osalta parantunut edelliseen seurantaraporttiin verrattuna. HUSin tulos on parantunut edellisvuoteen verrattuna 21,7 milj. euroa, minkä pohjalta voidaan ennakoida ylijäämäistä tulosta. Ylijäämästä noin 1/3 tulee kohdentumaan Helsingin hyväksi.

Talousarvio sisältää toimintakuluissa 2,1 % kasvunvaran edelliseen vuoteen verrattuna. Tavoitteeseen pääsemistä vaikeuttaa laskevat ulkokuntatulot, mikä aiheuttaa lisäpaineita kustannusten hallintaan, jottei jäsenkuntien maksurasite lisääntyisi.

Laskutettavien siirtoviivepäivien määrä on kehittynyt myönteisesti vähentyen 24 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.

NordDRG-tuotteiden kokonaislukumäärä (5,2 %) ja käyntituotteiden määrä (2,5 %) ovat kasvaneet edellisestä vuodesta, psykiatrian hoitopäivien määrän laskiessa 7,5 % edellisvuoteen nähden. Psykiatrian hoitopäivien laskua selittää palvelurakenteen muutos ja avohoidon lisääntyminen.

Elektiivisten läheteiden määrä koko HUS-alueella on ennallaan edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Läheteiden määrät muuttuvat kuukausittain, eikä niiden osalta ole syytä mennä tekemään pitkälle meneviä johtopäätöksiä mihinkään suuntaan.

Hoitotakuun toteutumisen osalta tilanne on jonkin verran vaikeutunut vuodenvaihteen tilanteeseen nähden.

Investointien osalta arvioidaan jäätävän 8 milj. euroa alle alkuperäisen talousarvion, mikä selittyy investointien ajallisella siirtymisellä.

Kuntayhtymän rahoitus tilanne on pysynyt hyvänä, tavoitteena on että kassan riittävyys vuoden lopussa on 15 päivää, omavaraisuusasteen tavoitteen ollessa 35 % vuoden lopussa.

Terveystieteiden mukainen vapaa valinta ei ole vielä toistaiseksi näkyneet merkittävinä siirtyminä potilasmäärissä; HUSiin saapui tammi-elokuussa 398 lähetettä, joista silmätaudeille 78 kpl ja naistentaudeille 53 kpl. Huhtikuun lopussa läheteitä oli tullut 207 kpl, joten määrä ei ole muuttunut alkuvuoden tasosta.

talous- ja strategiapäällikkö Jussi Lind, sosiaali- ja terveysvirasto

TULOSLASKELMA TOTEUTUNUT Toteuma 1.1.–31.8. (1 000 euroa)	2014	2013
Liikevaihto	1 193 714	1 154 188
Muut tuotot	49 870	47 085
Kokonaistuotot	1 243 584	1 201 273
Aineet, tarvikkeet	-214 424	-211 039
Palveluostot	-177 674	-165 992
Henkilöstökulut	-731 800	-727 952
Poistot	-68 372	-67 372
Muut kulut	-35 980	-35 278
Liikevoitto/-tappio	15 334	-6 359
Rahoitustuotot	979	924
Rahoituskulut	-9 705	-9 699
Nettotulos	6 608	-15 134
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tulos (voitto/tappio)	6 608	-15 134

TULOSLASKELMAENNUSTE (1 000 euroa)	KOKO VUOSI		
	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014	ENNUSTE 2014
Liikevaihto	1 772 983	1 803 293	1 829 684
Muut tuotot	75 025	75 111	77 010
Kokonaistuotot	1 848 008	1 878 404	1 906 695
Aineet, tarvikkeet	-326 060	-318 495	-330 765
Palveluostot	-267 868	-269 658	-277 852
Henkilöstökulut	-1 074 048	-1 112 904	-1 101 655
Poistot	-103 280	-106 564	-103 911
Muut kulut	-53 140	-56 227	-55 733
Liikevoitto/-tappio	23 612	14 555	36 780
Rahoitustuotot	1 505	1 184	1 216
Rahoituskulut	-14 552	-15 739	-14 753
Nettotulos	10 566	0	23 244
Satunnaiset tuotot	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	10 566	0	23 244
Poistoeron muutos	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0
Tulos (voitto/tappio)	10 566	0	23 244

TASE (1 000 euroa)	Ennuste 2014	Tilinpäätös 2013
VASTAAVAA		
Aineettomat hyödykkeet	44 824	44 037
Aineelliset hyödykkeet	733 798	675 524
Sijoitukset	57 807	57 901
Pysyvät vastaavat yhteensä	836 430	777 462
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet (toimeksiantojen varat)	4 790	4 468
Vaihto-omaisuus	14 750	18 291
Saamiset	85 768	76 113
Rahoitusarvopaperit	6 990	37 369
Rahat ja pankkisaamiset	84 604	63 947
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	192 113	195 719
Vastaavaa yhteensä	1 033 333	977 649
VASTATTAVAA		
Peruspääoma	391 253	391 253
Muut omat rahastot	0	0
Ed tilikausien voitto/tappio	-2 694	-13 260
Tilikauden voitto/tappio	23 244	10 566
Oma pääoma yhteensä	411 803	388 559
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Pakolliset varaukset	55 571	46 780
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 790	4 468
Vieras pääoma, pitkäaikainen	204 648	204 648
Vieras pääoma, lyhytaikainen	356 521	333 195
Vieras pääoma yhteensä	561 169	537 842
Vastattavaa yhteensä	1 033 333	977 649
RAHOITUSLASKELMA (1 000 euroa)	Ennuste 2014	Tilinpäätös 2013
Liikevoitto	36 780	23 612
Poistot	103 911	103 280
Rahoitustuotot ja kulut	-13 536	-13 047
Verot	0	0
Satunnaiset erät	0	7 432
Muut oikaisut	0	0
Investoinnit	-158 000	-132 132
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta (Tulorahoitus)	-30 846	-10 855
Lainakannan muutokset	-8 503	-15 817
Oman pääoman muutokset	0	-3 500
Muut maksuvalmiuden muutokset	7 000	14 999
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-1 503	-4 319
Kassavarojen muutos		
Kassavarat tilikauden alussa 1.1.	101 316	116 489
Kassavarat tilikauden lopussa 31.12.	68 967	101 316

TUNNUSLUVUT	Ennuste 2014	Tilinpäätös 2013
Liikevaihto (1 000 euroa)	1 829 684	1 772 983
Käyttökate (%)	7,4	6,9
Liikevoitto (%)	1,9	1,3
Nettotulos (%)	1,2	0,6
Tulos (%)	1,2	0,6
Henkilöstömäärä (kpl)	22 905	21 751
Liikevaihto/Henkilö (1 000 euroa)	79	82
Omavaraisuus (%)	39,9	39,7
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	30,7	30,3
ROE, oman pääoman tuotto (%)	5,6	2,7
ROI, sijoitetun pääoman tuotto (%)	3,9	2,7
Quick ratio	0,5	0,5
Current ratio	0,5	0,5

Helsingin seudun liikenne (HSL)

Toimitusjohtaja	Suvi Rihntniemi
Hallituksen puheenjohtaja	Risto Rautava
Hallituksen varapuheenjohtaja	Sirpa Hertell
Hallituksen jäsen	Hennariikka Andersson
Hallituksen jäsen	Jaana Pelkonen
Hallituksen jäsen	Janne Tähtikunnas
Hallituksen jäsen	Markku Weckman
Hallituksen jäsen	Ville Ylikahri
Hallituksen jäsen	Hanna Valtanen
Hallituksen jäsen	Tarja Kantola
Hallituksen jäsen	Martti Tieaho
Hallituksen jäsen	Jukka Hako
Hallituksen jäsen	Pekka M. Sinisalo
Hallituksen jäsen	Hanna Mithiku
Hallituksen jäsen	Björn Månsson
Hallituksen varajäsen	Harri Nikander
Hallituksen varajäsen	Heli Halava
Hallituksen varajäsen	Ted Apter
Hallituksen varajäsen	Aura Salla
Hallituksen varajäsen	Ulla Palomäki
Hallituksen varajäsen	Laura Simik
Hallituksen varajäsen	Jessica Karhu
Hallituksen varajäsen	Jouni Vauhkonen
Hallituksen varajäsen	Mirva Haltia-Holmberg
Hallituksen varajäsen	Hannele Kerola
Hallituksen varajäsen	Markku J. Jääskeläinen
Hallituksen varajäsen	Matti Kopra
Hallituksen varajäsen	Hannu Koponen
Hallituksen varajäsen	Christel Liljeström
Tilintarkastaja	Leif-Erik Forsberg, KHT, JHTT KPMG Julkishallinnon palvelut Oy

Toimintaympäristö ja toiminta

Helsingin seudulla asui Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2013 lopussa noin 1,4 milj. asukasta. Määrä kasvoi noin 18 000 asukkaalla eli 1,3 prosentilla edellisvuodesta. Määrällisesti eniten väkiluku on kasvanut Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. Helsingin, Vantaan, Keravan, Hyvinkään, Vihdin, Kauniaisten ja Nurmijärven kasvu on edellisvuotta suurempaa, muiden pienempää. Väestönkasvun ennustetaan lähivuosina jatkuvan tasaisena noin prosentin vuosivauhdilla.

Yleisen talouskehityksen arvioidaan olevan lähivuosina hidasta sekä kansainvälisessä taloudessa että Suomessa. Kesäkuussa julkaistun valtiovarainministeriön suhdannekatsauksen mukaan Suomessa päästään vuonna 2014 vain heikkoon 0,2 prosentin kasvuun ja työllisyystilanteen arvioidaan edelleen heikkenevän.

Heikko taloudellinen tilanne on pitänyt kustannustason alhaisena. Polttoaineen hinta, korkotaso ja palkkaratkaisut ovat olleet maltillisia. Joukkoliikenteen kustannustaso nousi vuonna 2013 keskimäärin 1,5 % edellisvuodesta, tätä osavuositasausta laadittaessa joukkoliikenteen kustannustason nousun arvioidaan olevan tänä vuonna keskimäärin 1,0 %.

Talouden heikko kehitys vaikuttaa suoraan myös HSL:n ja kuntien talouteen. Työllisten ja työpaikkojen määrän väheneminen vähentää matkustustarvetta ja heikentää lipputuloloja ja toisaalta myös kuntien heikentyvät talousnäkymät vähentävät niiden mahdollisuuksia panostaa joukkoliikenteen kehittämiseen. Tämä tuo paineita lippujen hintojen kustannustason nousua suurempiin korotuksiin ja/tai kuntasuosuksien kasvattamiseen, mikäli joukkoliikenteen palvelutaso halutaan säilyttää nykyisellään.

Vuoden 2014 aikana HSL-alueella tehdään arviolta lähes 350 miljoonaa matkaa, mikä on noin 0,6 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2013. Alkuvuosi 2014 oli selvästi vuotta 2013 heikompi, mutta kesällä 2014 matkustajamäärät ovat kääntyneet taas hienoiseen kasvuun.

Laskua on erityisesti metro- ja raitiovaunuliikenteessä. Bussiliikenteessä nousijamäärät Helsingin, Espoon, Vantaa sekä Kirkkonummen sisäisillä linjoilla sekä U-liikenteessä olisivat vuoden takaista alhaisemmat, mutta kasvua ennustetaan reilusti seutuliikenteen bussien osalta. Suomenlinnan lauttaliikenteen osalta ennustetaan hienoista laskua ja lähijunaliikenteen ostoliikenteen osalta maltillista kasvua.

Metron matkustajamäärät perustuvat asemille johtaviin liukuportaisiin ja kulkuväyliin asetettuihin automaattisiin laskureihin, joiden tuloksia korjataan asemakohtaisin kertoimin vastaamaan paremmin todellisia matkustajamääriä ja -jakaumia. Kertoimet päivitettiin vuodenvaihteessa 2013–2014 ja selvityksen mukaan uudet kertoimet selittävät osittain metron matkustajamäärien laskua. Todellista laskua vuodesta 2013 vuoteen 2014 on vain noin 1,2 %.

Suomenlinnan lauttaliikenteen hienoista laskua selittää tavallista kylmempi kesäkuu 2014.

Seutuliikenteen bussien suurta kasvua selittää runkolinjalla 550 alkanut avorahastuskokeilu elokuussa 2013 sekä sitä myötä tapahtunut menetelmävaihdos

matkustajamäärien arvioinnissa.

Tammikuusta 2014 lähtien nousijamääriä on tilastoitu kuukausittain kaikissa liikennemuodoissa lähijunaliikenteen käyttöperusteisten linjojen R, H ja Z liittyttyä auto-maattisen matkustajalaskennan piiriin. Lähijunaliikenteen ostoliikenteessä on tapahtunut kasvua vuoden takaiseen etenkin kesällä, mitä selittää kesän 2013 harvennettu junaliikenne A- ja M-linjoilla Vantaankosken ratatöistä johtuen

Tarkastelujaksolla tarkastettiin yhteensä 2,5 miljoonan matkustajan matkaliput (vastavalla jaksolla edellisenä vuonna 2,6 miljoonaa). Liputta tai virheellisellä matkalipulla matkusti keskimäärin 2,8 % (edellisenä vuonna 2,8 %). Liputta matkustavia tavattiin:

- lähijunaliikenteessä 3,83 % (edellisenä vuonna 4,07 %)
- raitiovaunuissa 2,99 % (edellisenä vuonna 2,89 %)
- metron laiturialueella 3,82 % (edellisenä vuonna 3,36 %)
- metrossa 2,88 % (2,70 %)
- runkolinjalla 550 2,73 % (1,33 %)
- muissa busseissa 0,75 % (0,50 %)

HSL:n asiakastyytyväisyystutkimuksen kevään 2014 tulokset perustuvat 25 252 matkustajalta kerättyihin vastauksiin. Tutkimusta tehdään arkipäivisin liikennevälineissä.

Matkustajat antoivat tammi-toukokuussa HSL-alueen joukkoliikenteelle ennätysellisen korkean yleisarvosanan 4,15 (asteikolla 1–5). Tyytyväisyys HSL-joukkoliikenteeseen onkin kohonnut voimakkaasti keväästä 2013. Matkustajista 90,4 prosenttia antoi HSL-alueen joukkoliikenteelle hyvän tai erittäin hyvän yleisarvosanan (4 tai 5). Huonon tai erittäin huonon yleisarvosanan (1 tai 2) antoi ainoastaan yksi prosentti matkustajista.

Matkustajien tyytyväisyys on kasvanut keväästä 2013 kaikissa kulkumuodoissa ja yleisarvosanan perusteella matkustajat ovat tyytyväisimpiä metroliikenteeseen. Matkustajien tyytyväisyys kasvoi etenkin täsmällisyyteen metro- ja bussiliikenteessä sekä siisteyteen kaikissa kulkumuodoissa ja pysäkeillä ja laitureilla.

HSL on ollut mukana kansainvälisessä BEST-tutkimuksessa vuodesta 2010 alkaen. BEST-tutkimuksessa selvitetään asukkaiden tyytyväisyyttä seudun joukkoliikenteeseen eri Euroopan kaupungeissa. Vuoden 2013 tutkimusaineisto on koottu tammi-joulukuun 2013 välisenä aikana. Vuonna 2013 tutkimuksessa olivat mukana Kööpenhamina, Oslo, Tukholma, Geneve, Wien ja HSL-alue.

Kokonaisarvosanalla mitattuna HSL-alueen joukkoliikenne on menestynyt kyselytutkimuksessa parhaiten. Helsingin seudun asukkaista 78 prosenttia on tyytyväisiä joukkoliikenteeseen. Tyytyväisten asukkaiden osuus on ollut korkealla tasolla, 80 prosentin tuntumassa jo useita vuosia.

HSL-alueen asukkaat ovat tutkimuksessa tyytyväisimpiä seutunsa joukkoliikenteeseen useassa tutkitussa laatutekijässä. Merkittävästi muita BEST-kaupunkeja paremmat tulokset asukkaat antoivat luotettavuudessa ja rahalle saadussa vastineessa. Keskiarvon alapuolelle HSL-alue jäi henkilökunnan käytöksessä. Erityisen tyytymättömiä oltiin henkilökunnan kykyyn antaa tietoa.

Kasvua edellisvuoteen tapahtui neljässä tekijässä: joukkoliikenteen tarjonnassa, yhteiskunnallisessa merkittävyudessa, mukavuudessa sekä luotettavuudessa. Tyytyväisyys luotettavuuteen on noussut kahden viime vuoden aikana 24 prosenttiyksikköä.

Liikevaihto, tulos ja tuottavuus

Toimintatulot

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän yhteensä 595,5 milj. euroa, 6,1 milj. euroa (1,0 %) alle talousarvion (TA 601,6 milj. euroa). Toimintatuloista 287,8 milj. euroa (48,3 %) on lipputuloja. Kuntaosuudet ovat 290,2 milj. euroa, 48,7 % HSL:n toimintatuloista.

Lipputuloja arvioidaan kertyvän 9,9 milj. euroa (3,6 %) edellisvuotta enemmän, mutta 5,1 milj. euroa (1,8 %) talousarviossa arvioitua vähemmän. Lippujen hintoja korotettiin vuoden alussa keskimäärin 3,0 prosentilla.

Muut toimintatulot, yhteensä 15,5 milj. euroa, koostuvat pääosin, valtion tuista, tarkastusmaksutuloista, liikennöitsijöiltä laskutettavista matkakorttilaitteista ja taukoti-
lojen vuokrista sekä matkakorteista perittävistä korttimaksuista.

Toimintamenot

Toimintakulujen määräksi arvioidaan 589,1 milj. euroa, joka alittaisi talousarvion 12,6 milj. eurolla (2,1 %). Alitus johtuu joukkoliikenteen operointikuluissa syntyvää säästöä, joita arvioidaan kertyvän yhteensä 13,3 milj. euroa.

Tilikauden tuloksen arvioidaan jäävän 1,4 milj. euroa alijäämäiseksi, kun talousarviossa on varauduttu 8,3 milj. euron alijäämään. Tuloihin vaikuttaa merkittävästi matkustajamäärien kehitys ja matkalippujen ostokäyttäytymisen muutosten suuntaus. Toisaalta menoihin vaikuttaa epävarma taloustilanne ja kustannustason kehittyminen, erityisesti polttoaineen hinnan muutokset vaikuttavat bussiliikenteen operointikustannuksiin.

Investoinnit

Investointimenojen arvioidaan olevan 20,7 milj. euroa, kun talousarviossa oli varauduttu 22,7 milj. euron investointimenoihin. Investoinnit alittavat talousarvion 2 milj. eurolla. Alitus johtuu seuraavalle vuodelle siirtyvistä LIJ2014-hankkeen kuluista.

Rahoitus

HSL:n rahoitustilanne on säilynyt hyvänä raportointijaksolla, eikä lainaa ole tarvinnut nostaa.

Rahoituksen kustannukset alittanevat talousarvion ja nettokuluksi arvioidaan 0,1 milj. euroa, kun talousarviossa on varauduttu 0,7 milj. euroon.

Vastuusitoumukset

Ei pitkäaikaisia lainoja.

Riskit

Raportointijakson aikana ei ole raportoitu HSL:n omassa toiminnassa toteutuneista riskeistä, joista olisi aiheutunut merkittävää vahinkoa kuntayhtymän toiminnalle.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä oli elokuun lopussa 2014 380 henkilöä. Toteutuneet henkilöstökulut olivat 12,7 milj euroa, noin 0,5 milj. euroa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Merkittävät tapahtumat liikelaitoksen toiminnassa raportointijaksolla ja tulevaisuuden näkymät

MAL-sopimuksen toteutumisesta on edistetty edelleen ja huolehdittu sen seurannasta yhteistyötahojen kanssa. MAL-aiesopimusta on täydennetty uudella sopimuksella ”Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen sopimus suurten infrahankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi”. HSL:n toimitusjohtaja osallistui neuvotteluryhmään pysyvänä asiantuntijana.

HLJ2015-suunnitelman laadinta etenee suunnitellusti yhteistyössä seudun maankäyttösuunnitelman MASUn kanssa. Suunnitelmista järjestettiin yhteinen yleisötilaisuus 1.4.2014 sekä alustavia luonnoksia käsiteltiin 26.8.2014 luottamushenkilöseminaarissa. HSL:n hallitus on käsitellyt useita kertoja HLJ 2015:n valmistelutilannetta hallituksen iltakouluissa ja kokouksissa. Hallitus on perustanut tilapäisen toimikunnan HLJ 2015-luonnoksen hallituskokouskäsitellyn valmistelua varten. HLJ 2015-luonnos on HSL:n hallituksen käsitellyssä 21.10.2014 lausunnoille lähettämistä varten.

HLJ 2015-suunnitelman valmistelu on ollut vuoden 2014 aikana aktiivisimmassa vaiheessa. Strategiaselvitys tuotti alustavan rungon HLJ:n jatkovalmistelun pohjaksi. Osastrategiatarkasteluissa on kartoitettu ja täsmennetty toimenpiteitä. HLJ-suunnittelun kuluessa on tehty erilaisia suunnittelutyötä tukevia vaikutustarkasteluja. SOVA-lain mukainen HLJ 2015:n vaikutusten arviointi käynnistyi loppuvuodesta 2013 ja sitä on toteutettu tiiviissä yhteistyössä maankäyttösuunnitelman valmistelun kanssa.

Keväällä 2014 päivitettiin liikenne-ennustemallit tavaraliikenteen osalta ja kehitettiin arviointimenettelyjä henkilöliikenteen erityiskohteiden (mm. Lentoasema ja satamat) osalta.

HLJ:n rahoituspohjatarkastelussa on tehty kirjallisuuskatsaus ja haastateltu kuntien ja valtion avaintahoja liikennejärjestelmän rahoituspohjan vaihtoehtoista. Työn alustavia tuloksia on käytetty HLJ-suunnitelman valmistelussa. Työ raportoidaan syksyn 2014 aikana. Myös pohjoismainen vertailuselvitys joukkoliikenteen infrakustannusten allokoinnista on käynnistetty.

Kevään 2014 aikana ratkaistiin tarjouskilpailut 31/2013, 32/2013, 33/2014 ja 34/2014. Kilpailutukset koskivat mm. Kirkkonummen, Sipoon ja Keravan liikennettä. Liikennettä hankittiin myös uudelle runkolinjalle 560 ja KutsuPlus-liikenteeseen lisää iltaliikennettä.

Kesän pitkäaikaiset helteet tuottivat paljon matkustajapalautetta kuumista busseista. Myös kuljettajat valittivat kuumista työskentelyolosuhteista. HSL teki lämpötilojen mittauksia liikenteessä. Havaituista ilmastointilaitteiden toimimattomuuksista rekla-moitiin välittömästi liikennöitsijöitä. Junaliikenteessä uuden Flirt-kaluston ilmastointi toimi matkustusmukavuuden kannalta erinomaisesti.

Kesä 2014 oli erittäin vilkas kaupunkitapahtumien osalta. Kesä-elokuun aikana jär-jestettiin noin 50 suurta yleisötapahtumaa, joista noin puolessa HSL:n liikennetar-kastaja oli paikan päällä koordinoimassa joukkoliikenteen järjestelyjä. Näiden lisäksi oli lukuisia pienempiä joukkoliikenteeseen vaikuttavia tapahtumia. HSL:n toimenpi-teitä kaupunkitapahtumien osalta ovat lippuyhteistyö tapahtuman järjestäjän kans-sa, joukkoliikenteen ohjaaminen poikkeusreitille, tiedottaminen matkustajille, lisä-kapasiteetin tilaaminen olemassa olevalle linjalle sekä raitioliikenteen korvaaminen bussiliikenteellä.

Elokuun loppuun mennessä on toteutettu 93 HSL-koulutuspäivää ja niihin on osal-listunut 1 210 kuljettajaa. Koulutusta on kehitetty uusimalla kuljettajien perehdytys-koetta. Kuljettajan tulee läpäistä verkossa tehtävä linjakohtainen perehdytyskoe ennen kuin lähtee ajamaan uutta linjaa. Lisäksi on valmisteltu syksyllä alkavaa 7. koulutuspäivää teemalla ”kulttuurien kohtaaminen” sekä Tikkurilan matkakeskuksen opasvideota kuljettajille.

Kirkkonummen ja Sipoon uusien linjastojen mukainen liikenne käynnistyi talviaika-taulujen astuessa voimaan 11.8.2014. Uudelleenjärjestelyt vaativat vielä työstämis-tä, jotta bussiliikenne toimisi ja palvelisi asiakkaiden tarpeita mahdollisimman hyvin. Muutoksia aikatauluihin tehdään tarvittaessa matkustajilta ja liikennöitsijältä saadun palautteen perusteella resurssien sallimissa puitteissa.

Kesän aikana käynnistettiin kolme suunnitteluhanketta: Pasilan tason poikkittaisyh-teyksien kehittäminen raitioliikenteelle, Koillis-Helsingin linjastosuunnitelma ja Ke-ravan linjastosuunnitelma.

HSL:n toimitusjohtaja päätti 4.7.2014, että heinäkuussa 2015 valmistuvan Kehära-dan junilla käytetään linjatunnuksia I ja P.

Kutsuplus-palvelu matkustajamäärät ovat selvässä kasvussa. Matkustajamäärä oli elokuussa 5 800 matkaa ja rekisteröityneiden käyttäjien määrä 14 400. Tämän seu-rauksena palvelun subventioaste vastaavasi pienenee. Ennakkotilaus sekä älypu-helinsovellus ovat kehitystyön alla ja tulevat toteutuessaan helpottamaan Kutsup-lussan tilaamista.

Helsingin seudun matkakorttijärjestelmä uusitaan ja samalla toteutetaan ajantasai-nen matkustajainformaatiojärjestelmä koko seudulle vuoden 2015 loppuun men-nessä. Hankkeen suurimpana riskinä on aikataulun viivästyminen; riskin arvioidaan kasvaneen tarkastelujaksolla. Hankkeen aikatauluriskin pienentämiseksi HSL:n hal-litus päätti 10.6.2014, että LIJ-hankkeessa ei toteuteta HSL-lippujen myyntiä VR:n myyntikanavissa (palveluasemat, automaattit ja konduktöörit). Lisäksi HSL on käyn-nistänyt toimenpiteet, joiden avulla voidaan luopua eräiden laskutettavien lippujen toteutuksesta järjestelmään.

Helsingin seudun liikenteen brändi on kehittynyt vuoden 2014 aikana vahvasti. Taloustutkimus tutki toukokuussa liikenneyhtiöiden (HSL, VR, Finnair ja Matkahuolto) tuotemerkkien arvostusta pääkaupunkiseudulla. Tulosten perusteella HSL-brändin tuntee vähintään 79 prosenttia 15–79-vuotiaista pääkaupunkiseudulla asuvista. HSL:n tunnettuus oli noussut edelliseen vuoteen verrattuna selvästi. HSL:n arvostus oli vertailuryhmän paras ohittaen edellisen vuoden parhaan Finnairin.

HSL:n julkaisema osavuosisikatsaus: <http://hsl01.hosting.documenta.fi/kokous/2014368-4.HTM>

Analyyysi tunnusluvuista ja ennusteesta

Liikevaihto ja kannattavuus

HSL ennustaa liikevaihtoa kertyvän 580,0 milj. euroa vuonna 2014, mikä on talousarvion tasolla (571,5 milj. euroa vuonna 2013). Suurin yksittäinen kuluerä, 561,8 milj. euroa koostuu palveluostoista, jonka ennustetaan vuonna 2014 olevan 96,9 % liikevaihdosta (95,0 % vuonna 2013).

Liikevoiton ennustetaan olevan 1,4 milj. euroa tappiollinen. Talousarviossa on varauduttu 7,7 milj. euron liiketappioon. Myös tuloksen ennustetaan laskevan edellisestä vuodesta ja olevan 1,4 milj. euroa tappiollinen. Tuloksen ennustetaan kuitenkin olevan budjetoitua parempi.

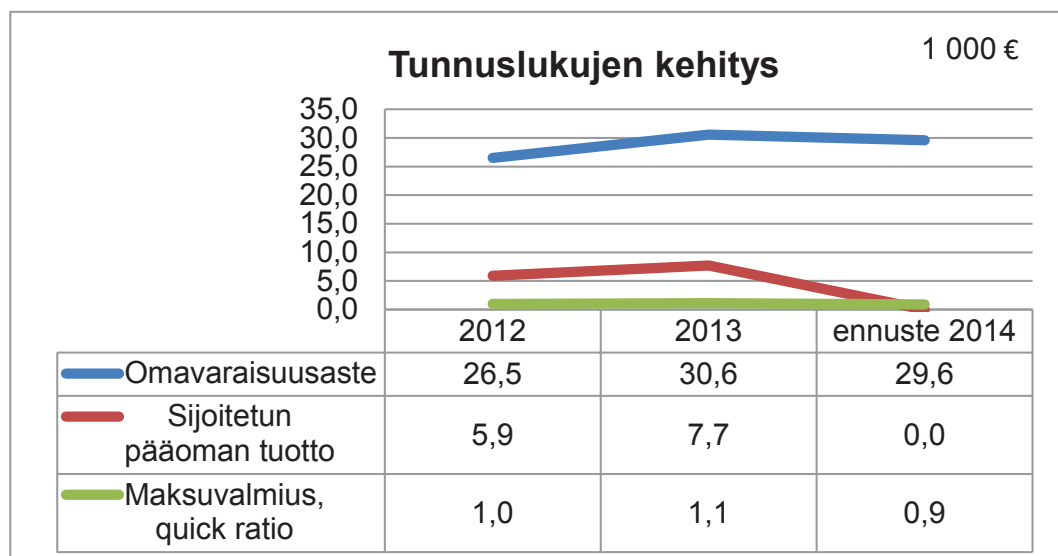
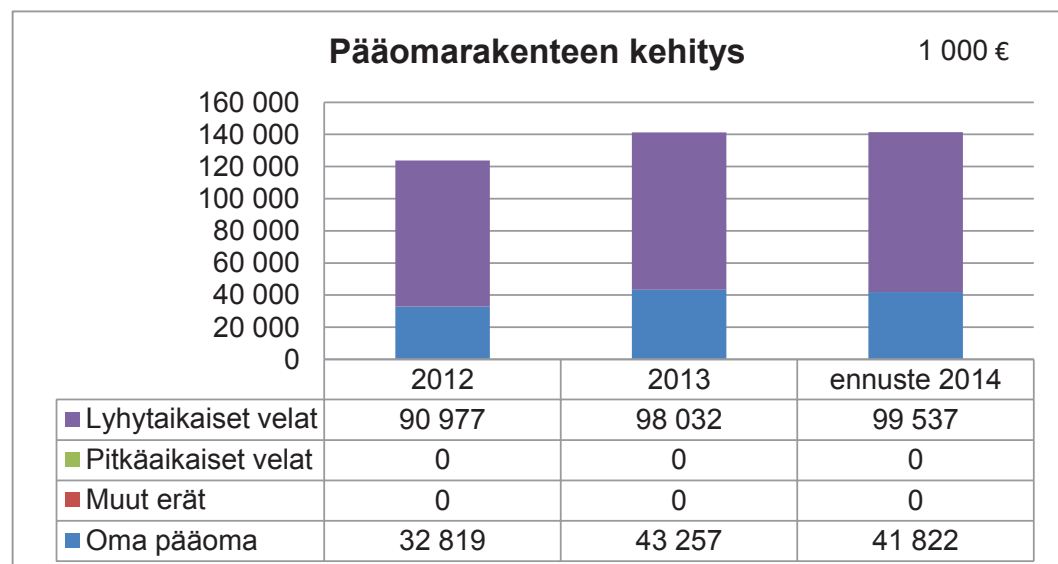
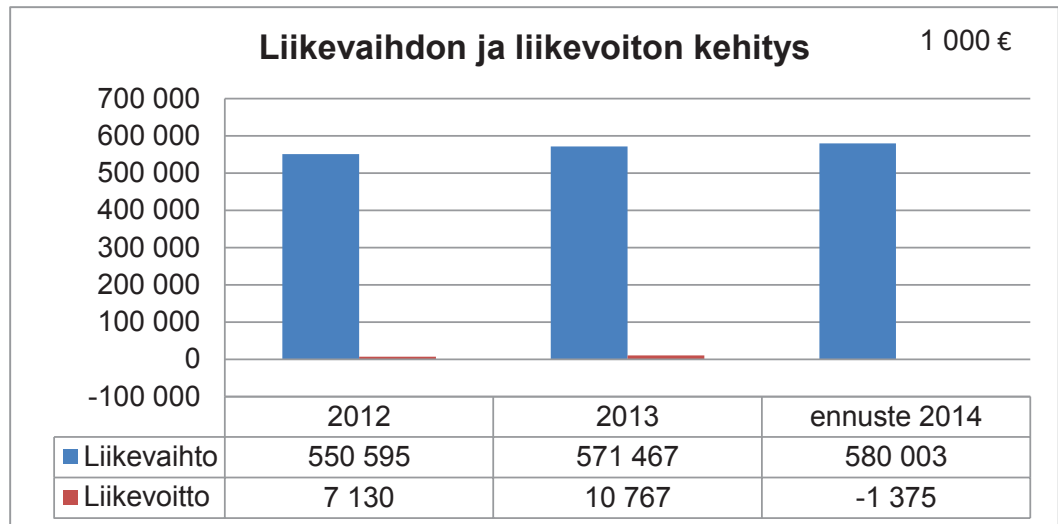
Vakavaraisuus

Omavaraisuuden ennustetaan vuonna 2014 pysyvän tyydyttävänä. Suhteellisen velkaantuneisuuden ennustetaan vuonna 2014 pysyvän edellisen vuoden tasolla ja olevan hyvä. Tasearvon ennustetaan pysyvän viime vuoden tasolla, ollen tilikauden lopussa 141,4 milj. euroa (141,3 milj. euroa vuonna 2013).

Maksuvalmius

Maksuvalmiuden ennustetaan vuonna 2014 olevan tyydyttävä quick ratio -tunnusluvulla mitattuna ja laskevan edellisen vuoden hyvältä tasolta. Likvidejä rahavaroja ennustetaan olevan vuoden 2014 lopussa 49,3 milj. euroa mikä on 11,6 % vähemmän kuin viime vuonna (55,8 milj. euroa vuonna 2013). Lyhytaikaisia velkoja arvioidaan vuoden 2014 lopussa olevan 99,5 milj. euroa (98 milj. euroa vuonna 2013). Kuntayhtymällä ei ole pitkäaikaista vierasta pääomaa.

TUNNUSLUVUT	Ennuste 2014	Tilinpäätös 2013
Liikevaihto (1 000 euroa)	580 003	571 467
Käyttökate (%)	1,1	2,8
Liikevoitto (%)	-0,2	1,8
Nettotulos (%)	-0,2	1,8
Tulos (%)	-0,2	1,8
Henkilöstömäärä (kpl)	380	405
Liikevaihto/hlö (1 000 euroa)	1 526	1 411
Omavaraisuus (%)	29,4	30,6
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	17,2	17,2
ROE, oman pääoman tuotto (%)	0,0	24,1
ROI, sijoitetun pääoman tuotto (%)	0,0	7,7
Quick ratio	0,9	1,1
Current ratio	0,9	1,1

TULOSLASKELMA TOTEUTUNUT Toteuma 1.1.–31.8. (1 000 euroa)	2014	2013
Liikevaihto	381 789	376 503
- lipputuotot	187 793	180 846
- kuntaosuudet	193 496	194 253
Muut tuotot	5 976	5 483
Kokonaistuotot	387 765	381 986
Aineet, tarvikkeet	-452	-778
Palveluostot	-361 879	-353 787
Henkilöstökulut	-12 731	-12 238
Poistot	-5 177	-3 392
Muut kulut	-2 465	-2 120
Liikevoitto/-tappio	5 061	9 671
Rahoitustuotot	110	37
Rahoituskulut	-168	-421
Nettotulos	5 003	9 287
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tulos (voitto/tappio)	5 003	9 287

TULOSLASKELMAENNUSTE (1 000 euroa)	KOKO VUOSI		
	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014	ENNUSTE 2014
Liikevaihto	571 467	585 317	580 003
- lipputulot	277 869	292 896	287 755
- kuntaosuudet	291 379	290 244	290 244
Muut tuotot	15 007	16 306	15 533
Kokonaistuotot	586 474	601 623	595 536
Aineet, tarvikkeet	-1 041	-1 038	-1 153
Palveluostot	-543 000	-575 784	-561 789
Henkilöstökulut	-18 738	-17 899	-18 863
Poistot	-5 899	-7 632	-7 860
Muut kulut	-7 029	-6 937	-7 245
Liikevoitto/-tappio	10 767	-7 666	-1 375
Rahoitustuotot	95	150	150
Rahoituskulut	-424	-735	-210
Nettotulos	10 438	-8 251	-1 435
Satunnaiset tuotot	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0
Tulos (voitto/tappio)	10 438	-8 251	-1 435

TASE (1 000 euroa)	Ennuste 2014	Tilinpäätös 2013
VASTAAVA		
Aineettomat hyödykkeet	34 934	24 933
Aineelliset hyödykkeet	10 369	9 303
Sijoitukset	3 386	3 386
Pysyvät vastaavat yhteensä	48 689	37 622
Vaihto-omaisuus	0	0
Saamiset	43 407	47 836
Rahoitusarvopaperit	155	154
Rahat ja pankkisaamiset	49 109	55 677
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	92 671	103 667
Vastaavaa yhteensä	141 360	141 289
VASTATTAVA		
Peruspääoma	18 989	18 989
Arvonkorotusrahassto	0	0
Muut omat rahastot	0	0
Ed tilikausien voitto/tappio	24 268	13 830
Tilikauden voitto/tappio	-1 435	10 438
Oma pääoma yhteensä	41 822	43 257
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Pakolliset varaukset	0	0
Vieras pääoma, pitkäaikainen	0	0
Vieras pääoma, lyhytaikainen	99 537	98 032
Vieras pääoma yhteensä	99 537	98 032
Vastattavaa yhteensä	141 360	141 289
RAHOITUSLASKELMA (1 000 euroa)	Ennuste 2014	Tilinpäätös 2013
Liikevoitto	-1 375	10 767
Poistot	7 860	5 899
Rahoitustuotot ja kulut	60	329
Verot	0	0
Satunnaiset erät	0	0
Muut oikaisut	0	0
Investoinnit	-20 699	-13 392
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta (Tulorahoitus)	-14 154	3 603
Lainakannan muutokset	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	7 587	1 383
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	7 587	1 383
Kassavarojen muutos		
Kassavarat tilikauden alussa 1.1.	55 831	50 845
Kassavarat tilikauden lopussa 31.12.	49 264	55 831

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)

Toimitusjohtaja	Raimo Inkinen
Hallituksen puheenjohtaja	Matti Enroth
Hallituksen jäsen	Markku Jääskeläinen
Hallituksen jäsen	Sirpa Kauppinen
Hallituksen jäsen	Terhi Koulumies
Hallituksen jäsen	Johanna Krabbe
Hallituksen jäsen	Essi Kuikka
Hallituksen jäsen	Kari Kuusisto
Hallituksen jäsen	Timo Lahti
Hallituksen jäsen	Anders Portin
Hallituksen jäsen	Lauri Ant-Wuorinen
Hallituksen jäsen	Olli Sademies
Hallituksen jäsen	Kati Tyystjärvi
Hallituksen jäsen	Mirka Vainikka
Hallituksen jäsen	Antti Vuorela
Hallituksen varajäsen	Teppo Härkönen
Hallituksen varajäsen	Jukka Hako
Hallituksen varajäsen	Jouni Vauhkonen
Hallituksen varajäsen	Maria Pekkala
Hallituksen varajäsen	Katri Mehtonen
Hallituksen varajäsen	Anna Koppanen
Hallituksen varajäsen	Hiikka Vahervuori
Hallituksen varajäsen	Kaarina Saramäki
Hallituksen varajäsen	Mikael Sjövall
Hallituksen varajäsen	Tiina Rintamäki-Ovaska
Hallituksen varajäsen	Jarno Kukkonen
Hallituksen varajäsen	Eero Väätäinen
Hallituksen varajäsen	Pentti Nurminen
Hallituksen varajäsen	Miriikka Laakkonen
Tilintarkastaja	Outi Koskinen, JHTT, KHT PwC Julkistarkastus Oy

Toimintaympäristö ja toiminta

Talousvettä tuotettiin 60,1 milj. m³, joka on hieman edellisvuotta vähemmän (-0,5 %). Laskutettavaksi vesimääräksi ennustetaan koelaskutuksen perusteella 71,8 milj. m³, joka jää noin 1 % myyntitulojen laskennassa käytetystä määrästä. Laskutus seuraa viiveellä verkostoon pumpattua vesimäärää mm. vesimittarien luennasta ja laskutusrytmistä johtuen.

Jätevesiä käsiteltiin 85,3 milj. m³, joka oli 1,0 % edellisvuotta vähemmän. Vuosiennuste 135,0 milj. m³ on 0,7 % talousarviossa ennakoitua suurempi mm. tavanomaisesta sateisemmasta elokuusta johtuen. Ennusteen tarkkuuteen vaikuttaa merkittävästi loppuvuonna toteutuvat sademäärät.

Uutta vesihuoltoverkostoa rakennettiin noin 103 km. Uutta verkostoa arvioidaan valmistuvan vuoden aikana yhteensä 156 km. Vanhaa verkostoa saneerattiin noin 24 km. Vuoden aikana saneerausten kokonaismääräksi arvioidaan noin 36 km. Putkiriikkoa korjattiin raportointikaudella 155 kpl, joka on tavanomaista vähemmän.

HSY:n asiakaskiinteistöiltä kuljetettiin jätteitä 154 476 tonnia, 1,6 % edellisvuotta vähemmän. Määrässä on mukana lasi- ja metallijäte, jota edellisenä vuonna vastaavana ajanjaksona ei ollut (keräys aloitettiin 11/2013). Vuosiennuste 234 400 tonnia jää 1,0 % talousarviota pienemmäksi.

Jätteitä vastaanotettiin käsiteltäväksi 318 190 tonnia, joka oli 19,1 % edellisvuotta vähemmän. Ero syntyy pääosin hyödynnettävistä rakennusjätteistä ja maa-aineksista, joita on otettu merkittävästi vähemmän kuin edellisenä vuonna. Ennusteen mukaan jätteitä vastaanotetaan yhteensä 471 518 tonnia, 5,0 % talousarviota vähemmän. Tulokertymään vaikuttaa merkittävästi markkinaehtoisen loppusijoitettavan sekajätteen sekä markkinaehtoisen rakennus- ja purkujätteen jääminen yhteensä 34 000 tonnia talousarviosta. Eroa kompensoi osaltaan jätevoimalassa energiahyödynnettävän ja muiden hyötyjätteiden määrän kasvu. Maaliskuusta alkaen Vantaan Energian jätevoimalaan on toimitettu yhteensä 102 693 tonnia energiahyödynnettävää jätettä.

Sorttiasemilla kävi 227 445 asiakasta, 2,4 % edellisvuotta vähemmän. Asiakasmäärän ennustetaan olevan 350 500, joka on 1,8 % talousarviossa esitettyä vähemmän.

Pääkaupunkiseudun ilmanlaatua mitattiin seitsemällä pysyvällä ja neljällä siirrettävällä mittausasemalla, joilla seurataan tärkeimpien kaupunki-ilman epäpuhtauksien pitoisuuksia. Ilmanlaatatiedot esitetään reaaliaikaisesti HSY:n verkkosivuilla ja ilmanlaatuportaalissa.

Liikevaihto, tulos ja tuottavuus

Tammi-elokuussa toimintatuottoja kertyi 225,5 milj. euroa. Vuosiennusteen mukaan tuotot jäävät 340,6 milj. euroon, 5,8 milj. euroa talousarviota pienemmiksi. Vesi- ja jätehuollon käyttö- ja perusmaksujen ennustetaan jäävän noin 2 milj. euroa talousarviosta laskutettavan volyymin jäämisestä arvioitua alemmalle tasolle. Eroa kuitenkin kompensoi Länsimetron lisälaskutus ja jätevesilaskutus naapurikunnilta (+1,6 milj. euroa). Laskutettavien johtosiirtojen ja muun työ- ja palveluslaskutuksen ennustetaan jäävän yhteensä 1,9 milj. euroa. Jätteen kuljetusmaksut jäävät 1,8 milj. euroa astiatyhjennysten määrän vähentymisestä johtuen. Jätteenkäsittelymaksut jäävät 1,7 milj. euroa erityisesti markkinaehtoisten sekajätteiden sekä rakennus- ja purkujätteiden

jäädessä talousarviosta. Jättämää kompensoivat energiahyödynnettävistä jätteistä sekä biojätteen käsittelystä talousarviota suurempina ennustetut tuotot.

Toimintakulut olivat 117,4 milj. euroa. Vuosiennusteen mukaan toimintakulut ovat 183,6 milj. euroa jääden 5,0 milj. euroa talousarviota pienemmäksi. Henkilöstökuuluissa ennustetaan 0,9 milj. euron säästöä. Palvelujen ostot jäävät 3,1 milj. euroa, materiaalihankinnat ja muut toimintakulut 1,0 milj. euroa. Merkittävimpiä säästöjä syntyy mm. laskutettaviin johtosiirtoihin käytettävistä rakentamispalveluista (1,1 milj. euroa), asiantuntijapalveluista (1,0 milj. euroa), jätevoimalan palvelumaksuista (0,5 milj. euroa), jäteverosta (0,5 milj. euroa) sekä sähköstä (0,4 milj. euroa).

Nettorahoituskulut olivat 44,9 milj. euroa. Niiden arvioidaan toteutuvan 68,1 milj. euron suuruisina, 1,3 milj. euroa talousarviota pienempinä.

Poistot olivat 58,1 milj. euroa. Ne toteutunevat talousarvion 87,6 milj. euron mukaisina.

Raportointikauden tulos ennen tilinpäätöseriä oli 5,2 milj. euroa ylijäämäinen. Vuosiennusteessa tulos jää 1,3 milj. euroa ylijäämäiseksi, 0,5 milj. euroa talousarviota paremmaksi. Vaikka myyntitulot jäävät budjetoidusta, toimintakuluista saavutettavat säästöt kompensoivat myynnin jättämän.

Investoinnit

Tammi-elokuun investoinnit olivat yhteensä 57,6 milj. euroa. Tästä valtaosa, 47,4 milj. euroa oli vesihuollon investointeja, jotka painottuivat verkostohankkeisiin. Vuosiennusteen mukaan investoinnit toteutuvat 112,2 milj. euron suuruisina jääden 20,4 milj. euroa talousarviota pienemmiksi.

Vesihuollossa ennusteen mukaan kaupunkilähtöinen alueverkkojen rakentaminen jää 1,9 milj. euroa talousarviosta. Hankkeet etenevät kaupunkien rakentamisen aikataulun mukaisesti. Vedenhankinnan ja puhdistuksen investoinnit jäävät 3,7 milj. euroa. Pitkälän alavesisäilön osalta toteutuneet kustannukset ylittivät talousarvion edelliseltä vuodelta siirtyneiden kustannusten vuoksi, säästöä syntyi Vanhankaupungin puhdistamon investointien myöhentymisestä. Vedenjakelun ja viemäroinnin osalta talousarvio alittuu 6,2 milj. eurolla lähinnä runkovesijohtojen ja runkoviemäreiden rakentamisesta. Länsi-Espoon runkolinjahankkeen viimeisten urakkausosuuksien käynnistyminen on viivästynyt maanomistus- ja sijoituslupatekijöistä johtuen. Vesijohtojen saneerausinvestointeja on lisätty, niiden osalta talousarvio ylittyy 2,1 milj. eurolla. Ylävesisäiliöiden saneeraukset jäävät 1,4 milj. euroa talousarviosta, lähinnä Tikkurilan vesitornin saneerauksen lykkäytymisestä johtuen. Jätevedenpuhdistuksen investoinnit alittuvat 3,8 milj. euroa, Viikinmäen puhdistamon uudisinvestointien (erityisesti 9. puhdistuslinja) sekä puhdistamoiden saneerausinvestointien jäädessä talousarviota pienemmiksi.

Jätehuollossa merkittävin ero syntyy Ruskeasannan sorttiaseman rakentamisen viivästymisestä, joka pienentää jätehuollon investointeja 3,7 milj. eurolla.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Lainakanta 31.8. oli 1 396,4 milj. euroa, josta jäsenkuntien perustamislainoja oli 1 188,0 milj. euroa. Rahoituslaitoslainat olivat yhteensä 208,3 milj. euroa, josta

40,0 milj. euroa oli lyhytaikaista maksuvalmiusluottoa. Raportointikaudella nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 20,0 milj. euroa. Omavaraisuusaste raportointikauden lopussa oli 24,2 %.

Henkilöstö

Raportointikaudella 1–8/2014 maksetut palkat sivukuluineen olivat 27,6 milj. euroa (2013: 27,0 milj. euroa). Vuosiennuste 42,2 milj. euroa jää 824 000 euroa talousarviota (43,0 milj. euroa) pienemmäksi. Tilinpäätöksessä 2013 maksetut palkat sivukuluineen olivat 41,5 milj. euroa.

Raportointikaudella keskimääräinen toteutunut henkilöstömäärä henkilötyövuosina oli 759,9 htv, josta vesihuollossa 440,9 htv, jätehuollossa 121,6 htv, seutu- ja ympäristötiedossa 35,7 htv, tukipalveluissa 66,8 htv, asiakaspalvelussa 36,5 htv sekä johdon, ohjauksen ja kehittämisen yksiköissä 58,5 htv. Toteutunut henkilöstömäärä jää 14,8 htv alle henkilöstösuunnitelman mukaisen vertailukelpoisen henkilöstömäärän (yhteensä 774,7 htv sisältäen kesätyöntekijät, palkalliset opinnäytetyöntekijät ym.). Raportointikauden lopussa henkilöstöstä 90,7 % oli vakituisessa työsuhteessa, 9,3 % määräaikaisina.

Merkittävät tapahtumat liikelaitoksen toiminnassa raportointijaksolla ja tulevaisuuden näkymät

Laki kuntalain muuttamisesta edellyttää HSY:n jätehuollon niiden tehtävien yhtiöittämistä, joissa HSY toimii kilpailutilanteessa markkinoilla. Selvitystyö yhtiöittämisen vaatimista toimenpiteistä ja järjestelyistä on käynnistynyt vuoden 2013 loppupuolella. Yhtiöittämisitoimenpiteet tulee lain mukaan olla tehtynä siten, että em. tehtävät on siirretty perustettaviin yhtiöihin viimeistään vuoden 2015 alusta lukien. Yhtiöittämissä koskevat esitykset käsitellään HSY:n hallituksessa syksyllä 2014.

HSY:n julkaisema osavuosikatsaus: <http://dsjulkaisu.tjhosting.com/~hsy01/kokous/2014392-2-1.PDF>

Analyysi tunnusluvuista ja ennusteesta

Liikevaihto ja kannattavuus

HSY ennustaa liikevaihtoa kertyvän 330,8 milj. euroa vuonna 2014, mikä on 1,7 % vähemmän kuin talousarviossa (325,0 milj. euroa vuonna 2013). Yhtymällä ei ole keskittymiä kulurakenteessa, mutta tulosta rasittaa suuret rahoituskulut.

Liikevoiton ennustetaan kasvavan 3,5 % viime vuodesta ollen 69,4 milj. euroa. Liikevoiton ennustetaan kuitenkin olevan hieman talousarviota pienempi. Tuloksen ennustetaan olevan 0,5 milj. euroa talousarviota parempi, ollen 2,1 milj. euroa (0,4 milj. euroa vuonna 2013). Tuloksen paraneminen johtuu toimintakuluista saavutettavista säästöistä.

Vakavaraisuus

Omavaraisuuden ennustetaan vuonna 2014 pysyvän tyydyttävänä. Suhteellisen velkaantuneisuuden ennustetaan vuonna 2014 pysyvän viime vuoden tasolla ja olevan heikko. Pääomarakenne on vahvasti vieraan pääoman painotteinen.

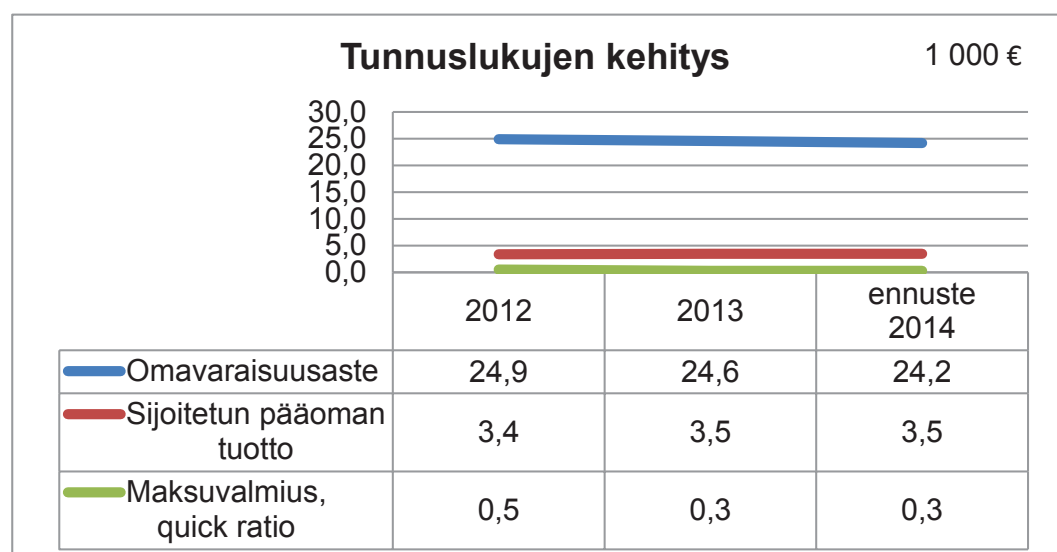
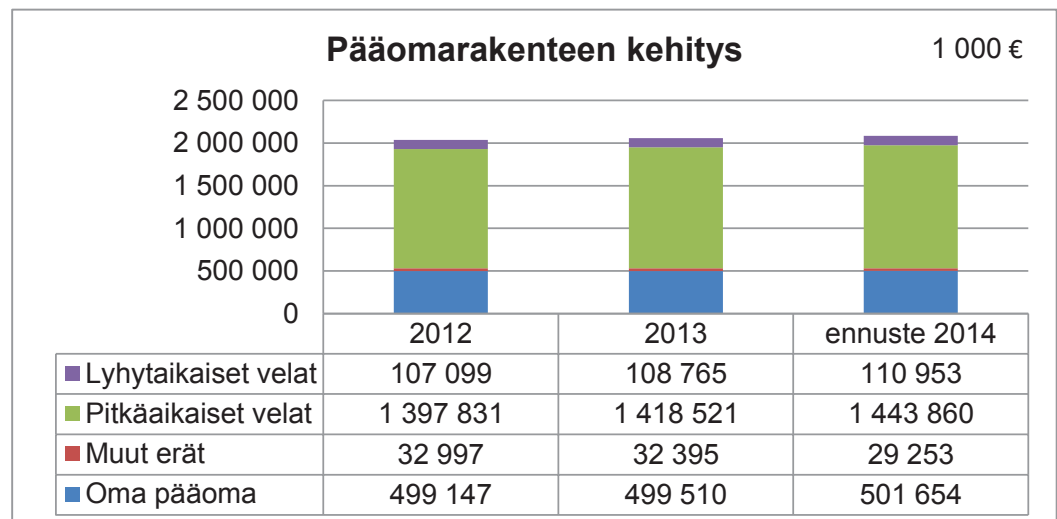
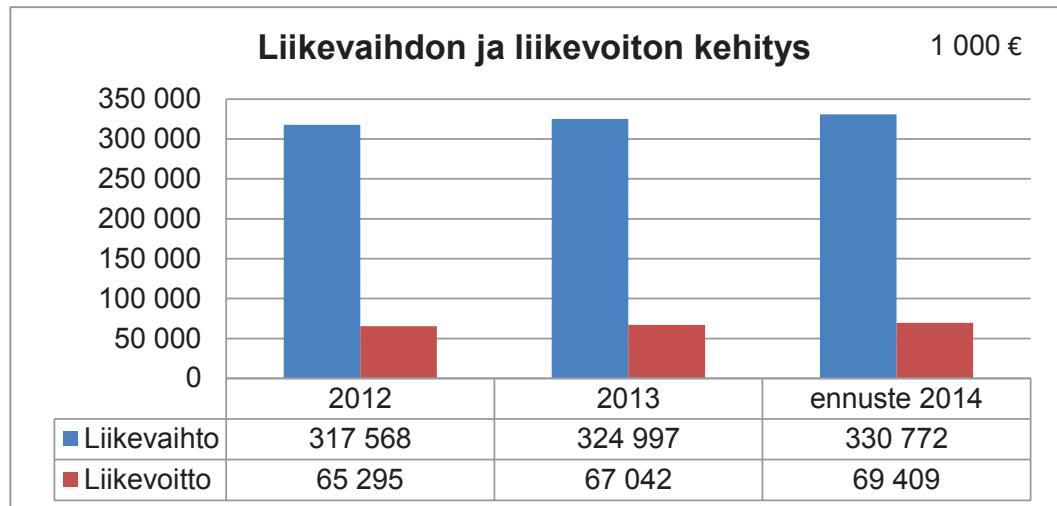
Lainakanta 31.8. oli 1 396,4 milj. euroa, josta jäsenkuntien perustamislainoja oli 1 188,0 milj. euroa. Rahoituslaitoslainat olivat yhteensä 208,3 milj. euroa, josta 40,0 milj. euroa oli lyhytaikaista maksuvalmiusluottoa. Raportointikaudella nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 20,0 milj. euroa.

Tasearvon ennustetaan kasvavan 1,3 % vuonna 2014 ja olevan tilikauden lopussa 2 085,7 milj. euroa (2 059,2 milj. euroa vuonna 2013).

Maksuvalmius

Maksuvalmiuden ennustetaan vuonna 2014 olevan heikko quick ratio -tunnusluvulla mitattuna ja pysyvän viime vuoden tasolla. Likvidejä rahavaroja ennustetaan olevan vuoden 2014 tilikauden lopussa 3,2 milj. euroa, mikä on 1,9 milj. euroa enemmän kuin viime vuonna.

TUNNUSLUVUT	Ennuste 2014	Tilinpäätös 2013
Liikevaihto (1 000 euroa)	330 772	324 997
Käyttökate (%)	46,1	45,0
Liikevoitto (%)	20,4	20,0
Nettotulos (%)	0,4	-0,1
Tulos (%)	0,6	0,1
Omavaraisuus (%)	24,2	24,6
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	470,1	469,9
ROE, oman pääoman tuotto (%)	0,3	-0,1
ROI, sijoitetun pääoman tuotto (%)	3,5	3,5
Quick ratio	0,3	0,3
Current ratio	0,3	0,3

TULOSLASKELMA TOTEUTUNUT Toteuma 1.1.–31.8. (1 000 euroa)	2014	2013
Liikevaihto	218 723	214 605
Muut tuotot	6 779	6 209
Kokonaistuotot	225 502	220 814
Aineet, tarvikkeet	-17 716	-17 095
Palveluostot	-59 851	-57 904
Henkilöstökulut	-27 625	-27 006
Poistot	-58 082	-55 286
Muut kulut	-12 138	-15 556
Liikevoitto/-tappio	50 090	47 967
Rahoitustuotot	3 683	1 642
Rahoituskulut	-48 535	-45 465
Nettotulos	5 238	4 144
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tulos (voitto/tappio)	5 238	4 144

TULOSLASKELMAENNUSTE (1 000 euroa)	KOKO VUOSI		
	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014	ENNUSTE 2014
Liikevaihto	324 997	336 637	330 772
Muut tuotot	9 862	9 724	9 804
Kokonaistuotot	334 859	346 361	340 576
Aineet, tarvikkeet	-27 235	-29 076	-28 563
Palveluostot	-91 268	-99 329	-96 277
Henkilöstökulut	-41 467	-43 004	-42 180
Poistot	-83 799	-87 671	-87 548
Muut kulut	-24 048	-17 123	-16 599
Liikevoitto/-tappio	67 042	70 158	69 409
Rahoitustuotot	4 414	450	3 683
Rahoituskulut	-71 745	-69 826	-71 782
Nettotulos	-289	782	1 310
Satunnaiset tuotot	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	-289	782	1 310
Poistoeron muutos	-3 090	-1 190	-1 190
Varausten muutos	3 741	2 024	2 024
Tulos (voitto/tappio)	362	1 616	2 144

TASE (1 000 euroa)	Ennuste 2014	Tilinpäätös 2013
VASTAAVA		
Aineettomat hyödykkeet	5 227	5 158
Aineelliset hyödykkeet	1 857 382	1 832 810
Sijoitukset	186 372	186 372
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 048 981	2 024 340
Vaihto-omaisuus	1 297	1 297
Saamiset	32 286	32 286
Rahoitusarvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	3 155	1 268
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	36 738	34 851
Vastaavaa yhteensä	2 085 719	2 059 191
VASTATTAVA		
Peruspääoma	505 000	505 000
Arvonkorotusrahoitus	0	0
Muut omat rahastot	2 570	2 570
Ed tilikausien voitto/tappio	-8 061	-8 423
Tilikauden voitto/tappio	2 144	362
Oma pääoma yhteensä	501 654	499 510
Poistoero	4 068	5 258
Vapaaehtoiset varaukset	0	1 831
Pakolliset varaukset	25 184	25 305
Vieras pääoma, pitkäaikainen	1 443 860	1 418 521
Vieras pääoma, lyhytaikainen	110 953	108 765
Vieras pääoma yhteensä	1 554 813	1 527 286
Vastattavaa yhteensä	2 085 719	2 059 191
RAHOITUSLASKELMA (1 000 euroa)	Ennuste 2014	Tilinpäätös 2013
Liikevoitto	69 409	67 042
Poistot	87 548	83 799
Rahoitustuotot ja kulut	-68 099	-67 331
Verot	0	0
Satunnaiset erät	0	0
Muut oikaisut	-121	-50
Investoinnit	-112 189	-122 023
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta (Tulorahoitus)	-23 452	-38 564
Lainakannan muutokset	25 339	23 279
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	3 076
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	25 339	26 355
Kassavarojen muutos		
Kassavarat tilikauden alussa 1.1.	1 268	13 478
Kassavarat tilikauden lopussa 31.12.	3 155	1 268

Vesihuolto

TULOSLASKELMA TOTEUTUNUT Toteuma 1.1.–31.8. (1 000 euroa)	2014	2013
Liikevaihto	149 487	144 242
Muut tuotot	2 688	2 250
Kokonaistuotot	152 175	146 492
Aineet, tarvikkeet	-16 357	-15 391
Palveluostot	-21 065	-19 381
Henkilöstökulut	-15 751	-15 460
Poistot	-46 790	-44 309
Muut kulut	-7 018	-8 432
Liikevoitto/-tappio	45 194	43 519
Rahoitustuotot	57	64
Rahoituskulut	-42 147	-42 022
Nettotulos	3 104	1 561
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tulos (voitto/tappio)	3 104	1 561

TULOSLASKELMAENNUSTE (1 000 euroa)	KOKO VUOSI		
	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014	ENNUSTE 2014
Liikevaihto	219 403	230 443	226 989
Muut tuotot	3 307	3 359	3 586
Kokonaistuotot	222 711	233 802	230 575
Aineet, tarvikkeet	-24 284	-26 673	-26 286
Palveluostot	-29 859	-35 433	-33 377
Henkilöstökulut	-23 769	-24 449	-23 743
Poistot	-67 165	-70 219	-70 220
Muut kulut	-13 361	-11 252	-10 736
Liikevoitto/-tappio	64 272	65 776	66 213
Rahoitustuotot	87	0	855
Rahoituskulut	-63 128	-63 882	-64 237
Nettotulos	1 231	1 894	2 831
Satunnaiset tuotot	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	1 231	1 894	2 831
Poistoeron muutos	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0
Tulos (voitto/tappio)	1 231	1 894	2 831

Jätehuolto

TULOSLASKELMA TOTEUTUNUT Toteuma 1.1.–31.8. (1 000 euroa)	2014	2013
Liikevaihto	69 965	70 939
Muut tuotot	1 179	1 126
Kokonaistuotot	71 144	72 065
Aineet, tarvikkeet	-1 065	-947
Palveluostot	-47 046	-44 274
Henkilöstökulut	-4 561	-4 841
Poistot	-10 355	-10 058
Muut kulut	-4 513	-8 166
Liikevoitto/-tappio	3 604	3 779
Rahoitustuotot	2 591	672
Rahoituskulut	-6 362	-3 420
Nettotulos	-167	1 031
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tulos (voitto/tappio)	-167	1 031

TULOSLASKELMAENNUSTE (1 000 euroa)	KOKO VUOSI		
	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014	ENNUSTE 2014
Liikevaihto	106 761	108 456	104 739
Muut tuotot	2 076	1 725	1 848
Kokonaistuotot	108 837	110 181	106 587
Aineet, tarvikkeet	-1 754	-1 877	-1 753
Palveluostot	-69 206	-76 384	-74 582
Henkilöstökulut	-7 360	-6 756	-6 901
Poistot	-15 226	-15 882	-15 882
Muut kulut	-12 400	-4 885	-4 817
Liikevoitto/-tappio	2 891	4 397	2 652
Rahoitustuotot	3 405	0	0
Rahoituskulut	-8 588	-5 914	-5 715
Nettotulos	-2 292	-1 517	-3 063
Satunnaiset tuotot	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	-2 292	-1 517	-3 063
Poistoeron muutos	-3 090	-1 190	-1 190
Varausten muutos	3 741	2 024	2 024
Tulos (voitto/tappio)	-1 641	-683	-2 229

Seutu- ja ympäristötieto

TULOSLASKELMA TOTEUTUNUT Toteuma 1.1.–31.8. (1 000 euroa)	2014	2013
Liikevaihto	417	259
Muut tuotot	2 870	2 715
Kokonaistuotot	3 287	2 974
Aineet, tarvikkeet	-70	-91
Palveluostot	-1 313	-983
Henkilöstökulut	-1 398	-1 569
Poistot	-148	-136
Muut kulut	-95	-87
Liikevoitto/-tappio	263	108
Rahoitustuotot	0	0
Rahoituskulut	0	0
Nettotulos	263	108
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tulos (voitto/tappio)	263	108

TULOSLASKELMAENNUSTE (1 000 euroa)	KOKO VUOSI		
	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014	ENNUSTE 2014
Liikevaihto	501	676	693
Muut tuotot	4 121	4 540	4 332
Kokonaistuotot	4 622	5 216	5 025
Aineet, tarvikkeet	-174	-137	-137
Palveluostot	-1 720	-2 250	-2 257
Henkilöstökulut	-2 521	-2 478	-2 229
Poistot	-208	-265	-265
Muut kulut	-116	-132	-133
Liikevoitto/-tappio	-117	-46	4
Rahoitustuotot	0	0	0
Rahoituskulut	0	0	0
Nettotulos	-117	-46	4
Satunnaiset tuotot	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	-117	-46	4
Poistoeron muutos	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0
Tulos (voitto/tappio)	-117	-46	4

Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy

Toimitusjohtaja	Riitta Konkola
Hallituksen puheenjohtaja	Henri Kuitunen
Hallituksen jäsen	Tapani Ala-Reinikka
Hallituksen jäsen	Yrjö Neuvo
Hallituksen jäsen	Ritva Viljanen
Hallituksen jäsen	Aulis Pitkälä
Hallituksen jäsen	Elina Lehto-Häggroth
Hallituksen jäsen	Tuula Saxholm
Hallituksen jäsen	Martti Lipponen
Tilintarkastaja	Leif-Erik Forsberg, KHT, JHTT, KPMG Julkishallinnon palvelut Oy

Helsingin kaupungin omistusosuus: 42 %

Toimintaympäristö ja toiminta

Joustavien opintopolkujen luominen

Koko alkuvuoden on Metropoliaassa valmistauduttu uusien koulutusvastuiden aloittamiseen syksyllä 2014. Oppijan polku -opetussuunnitelmat valmistuivat maaliskuussa ja käytännön suunnittelua on tehty kevään kuluessa syksyä varten. Eri tulosalueilla on yhteistoiminnallista oppimista ja opettajuutta viety eteenpäin. Metropolia osallistui kansalliseen AHOT-hankkeeseen ja sai siitä hyvät palautteet. Tutkinto-ohjelmien kansainvälistä benchmarking-hanketta on jatkettu ja pyritään laajentamaan lukuvuoden 2014–2015 aikana. Lisäksi sekä kansallisia että kansainvälisiä opetuksen kehittämisen yhteishankkeita ja strategista kumppanuutta haetaan toiminnan eteenpäin viemiseksi.

Oppijan polun viestintään ja informointiin on panostettu laajasti sekä koulutuksen että verkkoviestinnän keinoin mm. tuottamalla verkkoon paljon tukimateriaalia. Yhteistoiminnallista opettajuutta on vahvistettu eri puolilla organisaatiota. Tutkintopäälliköiden uutta roolia on rakennettu sekä pyritty vahvistamaan erityisesti kehittämistoiminnassa. Opiskelijoita on osallistettu kaikkeen toimintaan. Oppimisympäristöt -tiimin toiminta e-oppimisen kehittämiseksi on käynnistynyt. Oppijan polun ja kampuussuunnittelun välistä yhteistyötä on tiivistetty.

Syksyllä opettajille järjestetään koulutusta osana Metropolia Akatemiaa oppimisen toteutuksessa, ohjauksessa ja arvioinnissa. Tähän liittyen käynnistetään myös kaikkien tutkinto-ohjelmien toiminnan seuranta. Lisäksi monialaisten ja vaihtoehtoisten opintojen suunnittelua jatketaan ja lähdetään viemään käytäntöön. Keskeisenä haasteena on johtamistoiminnan linjakkuus opetushenkilöstön osalta niin, että kehitystyö ja uudenlainen toiminta etenee läpi koko organisaation.

KIT-toimintaprosessin käyttöönotto ja osaamiskiihdyttämöiden käynnistäminen

Kevään aikana KIT-toiminta määriteltiin yhdeksi Metropolian ydintoiminnaksi ja tältä pohjalta toimintaprosessin kuvaus laajennettiin Metropolian KIT-ydintoiminta -kuvaukseksi. Verkostomaista toimintamallia on rakennettu ja samalla on viimeistely yhteistä prosessia. Metropolian hankesalkkua on koottu (sisältäen päättyneet ja käynnissä olevat hankkeet sekä hankeideat) sekä seurattu aktiivisesti rahoituslähteitä.

KIT-Akatemia toteutetaan lukuvuoden 2014–2015 aikana ja se suunnataan Metropolian projektipäällikkösertifikaattikoulutukseksi. Siihen on valittu jokaiselta koulutukseen liittyvältä tulosalueelta 5–7 henkilöä. KIT-prosessiin liittyvän käsikirjan tekeminen on siinä vaiheessa, että syyskuussa käynnistyvän ensimmäisen Metropolia KIT-Akatemian noin 25 projektipäälliköksi koulutettavaa voivat kommentoida ja täydentää sitä.

Osaamiskiihdyttämöiden suunnittelu alkoi huhtikuussa yhdessä Metropolian kärkiosaamisten suunnittelun kanssa. Osaamiskiihdyttämöt määriteltiin toimintamalliksi, jossa aktiivisesti kokeiluiden kautta rakennetaan tulevaisuuden huippuosaamista, jolla Metropolia erottautuu kilpailijoista 5–10 vuoden aikajänteellä. Kolme–neljä kiihdyttämöä käynnistetään syksyllä 2014. Niiden aihealueet määritetään Metropolian kärkiosaamisten määrittelyn yhteydessä elokuussa 2014.

Liiketoiminnan tuotteistaminen ja hinnoittelu

Liiketoiminnassa on toteutettu henkilöstön rekrytointi, osaamisen vahvistaminen ja toiminnan organisointi. Prosessit, toimintatavat ja asiakkuudet on määritelty. Kaikilla koulutusaloilla on sekä räätälöityä yrityskohtaista koulutusta että valmiita kursseja/täydennyskoulutusta erilailla painottuen. Keväällä aloitettu markkinointi- ja viestintäsuunnitelman laatiminen ja palveluportaali sekä palvelulupaus valmistuvat alkusyksystä. Lisäksi aloitettiin brändityö. Tänä vuonna tehdyistä tarjouksista on hyväksytty yli 70 prosenttia, yhteensä 425 000 euroa.

Tilastrategia

Tilastrategiaa on toteutettu viemällä eteenpäin Myllypuron hankesuunnitelmaa, joka on viimeistelyä vaille valmis. Myyrmäen suunnittelua varten on kilpailutettu ja valittu rakennuttajakonsultti sekä käynnistetty pääsuunnittelijan kilpailutus hankesuunnitelman tekemiseksi syksyllä 2014. Myyrmäen asemakaavamuutos on vahvistettu Vantaan kaupunginvaltuustossa. Arabianrannan osalta on selvitetty Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoululta vapautuvien tilojen käyttömahdollisuuksia osana Metropolian kampuskokonaisuutta. Leppävaarassa on toteutettu oppimisympäristöjä, joita pilotoidaan uusien oppijan polkujen mukaisessa oppimistoiminnassa syksystä 2014 alkaen.

Organisaatiouudistus

Vuoden 2014 ensimmäisen vuosipuoliskon keskeiset toimenpiteet ovat olleet strategisen tilanteen muutoksen viestiminen sekä uudessa tilanteessa tarvittavan organisaatio- ja ohjausmallin rakentaminen ja toimeenpano.

Strategisen tilanteen muutoksen viestimisen keskeisessä roolissa ovat olleet toimitusjohtaja-rehtorin ja vararehtorin käymät tulosityksikohtaiset keskustelut

henkilöstön kanssa. Keskustelu oli kesään mennessä käyty neljää tulosyksikköä lukuun ottamatta kaikissa yksiköissä. Lisäksi muutosviestintää on tehty aktiivisesti muissa johdon ja henkilöstön keskustelutilaisuuksissa, säännöllisillä Tuubi-kirjoituksilla sekä päivittäisessä johtamisessa.

Uusi organisaatio- ja ohjausmalli kehitettiin vuoden 2013 lopulla ja se viedään käytäntöön vuoden 2014 aikana. Keskeinen työkalu on ollut päälliköiden ja johtajien kanssa tehty ohjausprosessien yhteistoiminnallinen suunnittelu päällikköfoorumeissa. Foorumeita on myös käytetty päälliköiden ja tutkintovastaavien perehdyttämiseen. Metropolian sisäisten prosessien, ohjeiden ja tietojärjestelmien päivitys on käynnissä.

Syyskaudella organisaatiouudistusta viedään eteenpäin päivittäisjohtamisen osana. Keskeisinä toimenpiteinä ovat vuoden 2015 toiminnansuunnittelu ja budjetointi uudella toimintamallilla sekä kehityskeskustelut. Organisaatiouudistuksen tuloksellisuutta tullaan arvioimaan keväällä 2015.

Yhteiskuntasuhteiden vahvistaminen ja strateginen verkostoituminen

Yhteiskuntasuhteiden vahvistamiseksi on toteutettu vaikuttajakysely ja sen pohjalta on laadittu vaikuttajaviestinnän suunnitelma. Vaikuttajaviestintä jatkuu suunnitelman mukaisesti. Yrityskumppanuusmallin rakentamiseksi on tehty selvitys, jonka perusteella malli rakennetaan ja se valmistuu syksyn 2014 aikana.

Prosessien sähköistäminen

Sähköisten prosessien toimenpideohjelmassa siirryttiin kehityksen alla olevien prosessien lisäksi yhä enemmän tulevan neljän kampuksen ajattelumaailmaan. Sähköisissä ratkaisuissa otetaan koko ajan enemmän huomioon tulevat opetukseen liittyvät järjestelmien linjaukset sekä niitä tukevat järjestelmäratkaisut. Tätä tavoitetta tukemaan on aloitettu mm. ”Uudenlaiset palvelut” -tavoitetyötilatyöskentely. Sähköisten työpöytien (Peppi ja Pakki) jatkuvan kehittämisen lisäksi edellisen vuosineljänneksen aloitettuihin projekteihin voidaan nimetä tuleva Winhan korvaaja, uusi perusrekisteri, jota tehdään projektina yhteistyössä Tampereen kanssa.

Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot

YAMK-koulutuksen kehittäminen jatkuu Metropolia Master's -verkostossa teemaryhmien voimalla. Keväällä tehdyt OPS-työn linjaukset otetaan käyttöön syksyllä alkavassa tutkinto-ohjelmakohtaisessa OPS-työssä. Metropolia Master'sin näkyvyyttä tullaan parantamaan sekä Metropolian sisällä että sidosryhmiin päin. OKM:n erityishankerahoitusta saava ”YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi” -hanke etenee hyvässä yhteistyössä kumppaniammattikorkeakoulujen kanssa.

Liikevaihto, tulos ja tuottavuus

Metropolian liikevaihto ja muut toimintatuotot olivat yhteensä 73,9 milj. euroa (1.1.–31.8.2014). Liikevaihto ja muut tuotot vähenivät edellisestä vuodesta 5,1 % ja toteutuivat 1,7 % budjetoituna pienempinä. Liikevaihdon pieneneminen johtuu pääosin valtion yksikköhintarahoituksen vähenemisestä.

Toimintakulut olivat yhteensä 69,5 milj. euroa ja olivat edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa 9,9 % pienemmät. Ne toteutuivat -5,6 % budjettiin verrattuna. Henkilöstökulut 47,1 milj. euroa toteutuivat 3,1 % budjetoitua pienempinä ja vähenivät

edellisestä vuodesta 10 %. Henkilöstökulut olivat 64 % liikevaihdosta.

Metropolian tulos 31.8. oli 4,4 milj. euroa voitollinen. Metropolian taloudellinen tilanne ja maksuvalmius olivat hyviä. Metropolian budjetti vuonna 2014 toteutuu pitämällä tulojen ja kulujen määrä toisen kvartaalin tapaan suunnitellun mukaisesti hallinnassa.

Investoinnit

Metropolia toteuttaa kaikki investointinsa budjetin yhteydessä laaditun investointisuunnitelman mukaisesti. Investointibudjetti vuodelle 2014 on 5 milj. euroa (+ alv). OKM korvaa vuoden 2014 investoinneista arvonnlisäveron osuuden täysimääräisesti. 31.8.2014 mennessä investointeja on toteutunut 2,2 milj. euroa (+ alv) eli 43,9 % suunniteltuun nähden. Investoinnit painottuvat aina kolmannelle ja neljännelle kvartaalille. Oleellimmat toteutuneet investoinnit ovat it-investointeja; työasemia, av-laitteita ja monitoimilaitteita.

Tilastrategian mukaisen kampusohjelman toteuttamiseen on varauduttu ennakoiden. Vuonna 2014 kampusohjelman toteuttamisen on varattu 1,3 milj. euroa (+ alv).

Rahoitus

Metropolian tulos raportointijaksolla oli 4,4 milj. euroa voitollinen. Tulos on 5,9 % liikevaihdosta.

Vuonna 2014 Metropolian valtiolta saama perusrahoitus pieneni 4,4 milj. euroa ja omistajien toiminta-avustus 0,9 milj. euroa. Ulkopuoliseen myyntiin budjetoitiin pientä kasvutavoitetta ja Metropolian organisaatiouudistuksessa vahvistettiin toiminnan kasvun mahdollistavia tekijöitä. Kasvutavoitetta ei ole saavutettu vielä. Perusrahoituksesta jäädytettiin indeksi vuonna 2014. Kuluja on kuitenkin saatu karsittua rahoituksen pienenemisen suhteessa.

Yhtiön maksuvalmius ja taloudellinen tilanne on hyvä.

Vastuusitoumukset

Metropoliassa ei ole nostettuja lainoja.

Riskit

Valtion rahoituksen voimakkaat leikkaukset muodostavat suurimman toiminnallisen ja taloudellisen riskin Metropolian toiminnalle. Hallitusohjelmaan ja valtiontalouden kehyspäätöksiin sisältyy yhteensä vajaa 150 milj. euroa menosäästöä ammattikorkeakouluille vuosittain vuoteen 2015 mennessä.

Metropolian hajanainen toimipisteverkko ja tilavuokrien voimakas kasvu aiheuttavat merkittäviä lisäkustannuksia.

Ulkopuolisen rahoituksen kasvattaminen on keskeinen tavoite. Tämä vaatii tutkimus- ja kehitystyön, koulutuksen ja osaamisen myynnin sekä muun ammattikorkeakoulun liiketoiminnan kasvattamista.

Edellä mainittuihin rahoitusriskeihin kiinnitetään erityishuomiota tulosalueiden kanssa tehtyjen tavoite- ja tulossopimusten strategisissa päämäärissä ja toimenpiteissä.

Riskienhallinnan keskeisinä tekijöinä ovat lisäksi kassavarojen hajauttamien, varovainen ja vastuullinen sijoittaminen sekä vastuu- ja vahinkovakuutukset. Sijoitukset on kirjattu rahoitusarvopapereihin ja ovat nopeasti realisoitavissa sopimuksen mukaan.

Henkilöstö

Henkilöstömäärä oli 1 076 (tilanne 31.8.). Henkilöstömäärä on vähentynyt 84 henkilöllä vuodenvaihteeseen verrattuna. Edellisen vuoden tilastointipäivänä 31.12.2013 henkilöstömäärä oli 1 160.

Rekrytointiin tarvitaan aina toimitusjohtajan lupa.

Merkittävät tapahtumat liikelaitoksen toiminnassa raportointijaksolla ja tulevaisuuden näkymät

Metropolian toiminta perustuu sen strategiaan, jonka toteutumista seurataan säännöllisesti. Strategian mukaisesti käydään koko henkilöstön kanssa tavoite- ja kehityskeskustelut sekä järjestetään säännöllisesti strategian toteutumista tukevaa henkilöstön sisäistä valmennuskoulutusta.

Metropolian opiskelijakeskeistä ja yhteistoiminnallista opettajuutta kehitetään uusien Oppijan polku -opetussuunnitelmien avulla. Metropoliaassa seurataan ja varmistetaan, että opetuksen suunnittelu ja toteutus tapahtuvat opetussuunnitelmiin kirjattujen periaatteiden mukaisesti. Tulosalueilla järjestetään sparrausta yhteistoiminnallisen pedagogiikan suunnitteluun ja syksyllä järjestetään opettajille koulutusta osana sisäistä henkilöstön valmennusohjelmaa, Metropolia Akatemiaa. Metropolia osallistui kansalliseen AHOT-hankkeeseen ja sai siitä hyvät palautteet. Tutkinto-ohjelmien kansainvälistä benchmarking-hanketta on jatkettu.

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon verkostomainen toimintamalli on käynnissä Metropolia Master's -profiilin mukaisen toiminnan vahvistamiseksi.

Kehittämis-, innovaatio- ja tutkimustoiminnan (KIT) prosessin mukaista verkostomaista toimintamallia on rakennettu ja samalla viimeistely prosessia sekä käynnistetty prosessiin liittyvän käsikirjan valmistelu. Metropolian hankesalkkua on koottu (päätyneet ja käynnissä olevat hankkeet sekä hankeideat) sekä seurattu aktiivisesti rahoituslähteitä. KIT-prosessiin liittyvä koulutus on tulossa syksyllä osana Metropolia Akatemiaa. Osaamiskiihdyttämöiden suunnittelu on käynnistynyt.

Liiketoiminta on organisoitunut, prosessit/toimintatavat on määritelty ja asiakkuuksien määrittely on käynnissä. Kaikkien tulosalueiden osalta on määritellään asiakkuudet.

Metropolian neljän kampuksen mallin mukainen tilastrategia on toteutusvaiheessa ja sen arvioidaan valmistuvan vuoteen 2019 mennessä.

Analyysi tunnusluvuista ja ennusteesta

Liikevaihto ja kannattavuus

Liikevaihtoa ennustetaan kertyvän 112,2 milj. euroa vuonna 2014, mikä on 2,4 % vähemmän kuin talousarviossa (116,6 milj. euroa vuonna 2013). Liikevaihdon pieneminen johtuu pääosin valtion yksikköhintarahoituksen vähenemisestä. Suurin yksittäinen kuluerä, 73,7 milj. euroa koostuu henkilöstökuluista, joiden ennustetaan vuonna 2014 olevan 65,7 % liikevaihdosta (67,9 % vuonna 2013).

Liikevoiton ennustetaan laskevan viimevuotisesta, ollen 69 000 euroa (149 000 euroa vuonna 2013). Talousarviossa on varauduttu 353 000 euron liiketappioon. Tuloksen ennustetaan olevan 0,5 milj. euroa vuonna 2014, mikä on 0,2 milj. euroa enemmän kuin viime vuonna ja 0,4 milj. euroa budjetoitua parempi.

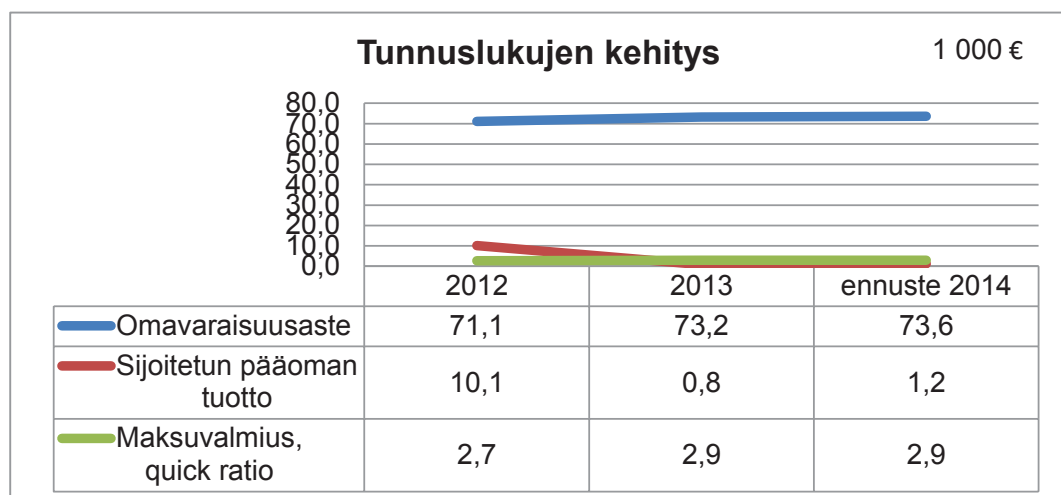
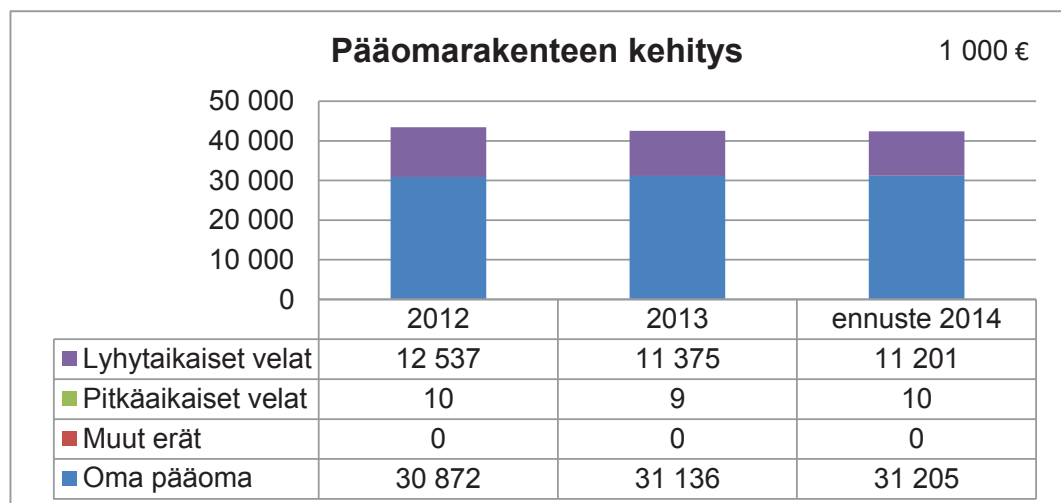
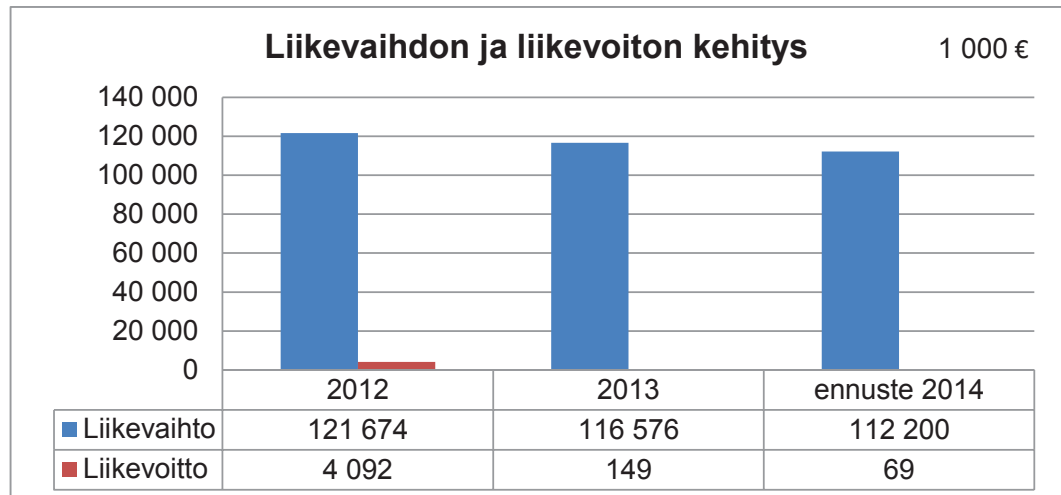
Vakavaraisuus

Omavaraisuuden ennustetaan vuonna 2014 olevan hyvä ja pysyvän viime vuoden tasolla. Myös suhteellisen velkaantuneisuuden ennustetaan vuonna 2014 olevan hyvä ja pysyvän viime vuoden tasolla. Tappiopuskureita ennustetaan olevan vuoden 2014 lopussa 31,2 milj. euroa. Liiketoiminnan volyyymiin nähden puskurit ovat 27,8 % liikevaihdosta, joten ne tukevat yhtiön jatkuvaa toimintaa.

Maksuvalmius

Maksuvalmiuden quick ratio -tunnusluvulla mitattuna ennustetaan olevan hyvä ja pysyvän viime vuoden tasolla. Likvidejä rahavaroja ennustetaan olevan vuoden 2014 lopussa 4,5 milj. euroa mikä on 7,6 % enemmän kuin viime vuonna. Lyhytaikaisia velkoja arvioidaan olevan vuoden 2014 lopussa 11,2 milj. euroa ja pitkäaikaista lainaa ennustetaan olevan 10 000 euroa.

TUNNUSLUVUT	Ennuste 2014	Tilinpäätös 2013
Liikevaihto (1 000 euroa)	112 200	116 576
Käyttökate (%)	3,8	3,8
Liikevoitto (%)	0,1	0,1
Nettotulos (%)	0,4	0,2
Tulos (%)	0,4	0,2
Henkilöstömäärä (kpl)	1 076	1 160
Liikevaihto/Henkilö (1 000 euroa)	104	100
Omavaraisuus (%)	73,6	73,2
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	10,0	9,8
ROE, oman pääoman tuotto (%)	1,6	0,8
ROI, sijoitetun pääoman tuotto (%)	1,2	0,8
Quick ratio	2,9	2,9
Current ratio	2,9	2,9

TULOSLASKELMA TOTEUTUNUT Toteuma 1.1.–31.8. (1 000 euroa)	2014	2013
Liikevaihto	73 568	77 462
Muut tuotot	319	397
Kokonaistuotot	73 887	77 860
Aineet, tarvikkeet	-1 123	-1 393
Palveluostot	-2 056	-1 110
Henkilöstökulut	-47 109	-52 480
Poistot	-2 791	-2 889
Muut kulut	-16 455	-19 302
Liikevoitto/-tappio	4 354	686
Rahoitustuotot	1	12
Rahoituskulut	-1	-4
Nettotulos	4 354	695
Satunnaiset tuotot	52	0
Satunnaiset kulut	0	-1
Tulos (voitto/tappio)	4 406	694

TULOSLASKELMAENNUSTE (1 000 euroa)	KOKO VUOSI		
	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014	ENNUSTE 2014
Liikevaihto	116 576	115 000	112 200
Muut tuotot	534	727	450
Kokonaistuotot	117 110	115 727	112 650
Aineet, tarvikkeet	-2 597	-3 100	-3 100
Palveluostot	-1 896	-3 430	-3 430
Henkilöstökulut	-79 179	-75 443	-73 700
Poistot	-4 281	-4 200	-4 200
Muut kulut	-29 008	-29 907	-28 151
Liikevoitto/-tappio	149	-353	69
Rahoitustuotot	205	433	433
Rahoituskulut	-91	0	0
Nettotulos	263	80	502
Satunnaiset tuotot	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0
Tulos (voitto/tappio)	263	80	502

TASE (1 000 euroa)	Ennuste 2014	Tilinpäätös 2013
VASTAAVA		
Aineettomat hyödykkeet	2 700	2 530
Aineelliset hyödykkeet	7 000	6 835
Sijoitukset	116	116
Pysyvät vastaavat yhteensä	9 816	9 481
Vaihto-omaisuus	0	0
Saamiset	3 100	3 718
Rahoitusarvopaperit	25 000	25 138
Rahat ja pankkisaamiset	4 500	4 182
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	32 600	33 039
Vastaavaa yhteensä	42 416	42 520
VASTATTAVA		
Osakepääoma	4 500	4 500
Arvonkorotusrahoitus	0	0
Muut omat rahastot	0	0
Ed tilikausien voitto/tappio	26 636	26 372
Tilikauden voitto/tappio	69	263
Oma pääoma yhteensä	31 205	31 136
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Pakolliset varaukset	0	0
Vieras pääoma, pitkäaikainen	10	9
Vieras pääoma, lyhytaikainen	11 201	11 375
Vieras pääoma yhteensä	11 211	11 384
Vastattavaa yhteensä	42 416	42 520
RAHOITUSLASKELMA (1 000 euroa)	Ennuste 2014	Tilinpäätös 2013
Liikevoitto	69	149
Poistot	4 200	4 281
Rahoitustuotot ja kulut	433	114
Verot	0	0
Satunnaiset erät	0	0
Muut oikaisut	-149	7 893
Investoinnit	-4 200	-3 862
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta (Tulorahoitus)	353	8 576
Lainakannan muutokset	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	0	0
Kassavarojen muutos		
Kassavarat tilikauden alussa 1.1.	18 135	9 558
Kassavarat tilikauden lopussa 31.12.	18 487	18 135

Tunnuslukujen laskukaavat

KANNATTAVUUDEN TUNNUSLUVUT

Käyttökate (%): $100 \times (\text{Käyttökate} / \text{Kokonaistuotot})$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen poistoja, rahoituseriä ja veroja. Tunnusluku on toimialakohtainen.

Liikevoitto (%): $100 \times (\text{Liikevoitto} / \text{Kokonaistuotot})$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 10 %	Hyvä
5 % - 10 %	Tyydyttävä
alle 5 %	Heikko

Nettotulos (%): $100 \times (\text{Nettotulos}^* / \text{Kokonaistuotot})$
 *) Nettotulos = Tulos - Satunnaiset tuotot ja kulut

Tunnusluku kertoo kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista jää jäljelle ennen satunnaisia tuottoja ja kuluja. Nettotuloksen tulee olla positiivinen, jotta toimintaa voidaan pitää kannattavana.

ROE, Oman pääoman tuotto (%): $100 \times (\text{Nettotulos} / \text{Oikaistu oma pääoma})$

ROE mittaa yrityksen kykyä huolehtia omistajien yritykseen sijoittamista pääomista. Tunnusluku kertoo kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana. Oman pääoman tuottotaso määräytyy omistajien asettamien tuottovaatimusten mukaan, johon oleellisesti vaikuttaa sijoitukseen liittyvä riski.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 20 %	Erinomainen
15 % - 20 %	Hyvä
10 % - 15 %	Tyydyttävä
5 % - 10 %	Välttävä
alle 5 %	Heikko

ROI, Sijoitetun pääoman tuotto (%): $(\text{Nettotulos} + \text{rah.kulut} + \text{verot}) / \text{Sijoitettu pääoma}^*$
 *) Sijoitettu pääoma = Oikaistu oma pääoma + sijoitettu vieras pääoma

ROI mittaa yrityksen suhteellista kannattavuutta eli sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. Tunnusluku kertoo mitä resursseja on tarvittu (eli yrityksen sitomaa pääomaa) tuloksen saamiseksi. Sijoitetun pääoman tuottovaatimus on yleensä alhaisempi kuin oman pääoman tuottovaatimus.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 15 %	Erinomainen
10 % - 15 %	Hyvä
6 % - 10 %	Tyydyttävä
3 % - 6 %	Välttävä
alle 3 %	Heikko

TUOTTAVUUDEN TUNNUSLUVUT

Liikevaihto / hlö (euro): Liikevaihto / Henkilöstö kpl

Tunnusluku kertoo yrityksen henkilöstön tehokkuudesta. Tunnusluvun arviointiin vaikuttaa mm. käyttääkö yritys paljon ulkopuolista työvoimaa ja miten yritys määrittää henkilöstömäärän.

VAKAVARAISUUDEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuus (%): $100 \times (\text{Oikaistu oma pääoma} / (\text{Taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakot}))$

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappionsietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Luku kertoo kuinka suuri osuus yrityksen varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 40%	Hyvä
20% - 40%	Tyydyttävä
alle 20%	Heikko

Suhteellinen velkaantuneisuus (%): $100 \times ((\text{Taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Liikevaihto})$

Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa yrityksen velkojen suhdetta toiminnan laajuuteen. Korkea suhteellinen velkaantuneisuus edellyttää yritykseltä hyvää ja vakaata käyttökattetta ja liiketulosta, jotta lainojen hoidosta selvitään.

Viitteelliset ohjearvot:

alle 40 %	Hyvä
40 % - 80 %	Tyydyttävä
yli 80 %	Heikko

MAKSUVALMIUDEN TUNNUSLUVUT

Quick ratio (luku): $\text{Rahoitusomaisuus} / (\text{Lyhytaikaiset velat} - \text{Saadut lyhytaikaiset ennakot})$

Quick ratio mittaa yrityksen mahdollisuutta selviytyä lyhytaikaisista veloistaan nopeasti rahaksi muutettavilla omaisuserilläään (rahoitusomaisuus). Tunnusluku mittaa yrityksen kassavalmiutta ja rahoituspuskurien tilaa. Mikäli yrityksen tulorahoitus on runsas, tulee se toimeen myös pienemmällä rahoituspuskurilla.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 1	Hyvä
0,5 - 1	Tyydyttävä
alle 0,5	Heikko

Current ratio (luku): $(\text{Rahoitusomaisuus} + \text{Vaihto-omaisuus}) / \text{Lyhytaikaiset velat}$

Current ratio tarkasteluperspektiivi on hieman pitempi kuin quick ratiossa, mutta siinä mitataan myös yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloistaan. Siinä nopeasti rahaksi muutettaviin eriin luetaan mukaan myös yrityksen vaihto-omaisuus.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 2	Hyvä
1 - 2	Tyydyttävä
alle 1	Heikko

22.9.2014

Yhteisön nimi: Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Ajalta: 1.1.2014 – 31.8.2014

Laatija / pv: Merja Mäkitalo/19.9.2014

Toimintaympäristö ja toiminta

Sairanhoidollinen palvelutuotanto	Tot. 1-8 2014	TA 1-8 2014	Tot. 1-8 2013	Poikkeama-% Tot. / TA	Muutos-% Tot. / Edv.
Palvelutuotanto					
- Laskutusosuudella painotettu volyymimuutos 1)				3,9%	3,5%
- Psykiatrian hoitopäivät, lkm	122 127	0	132 084	/0	-7,5%
- NordDRG-tuotteet, lkm	429 600	410 560	408 351	4,6%	5,2%
joista klassiset DRG-tuotteet, %	24,1%	24,2%	24,1%		
joista avohoidon DRG-tuotteet, %	75,9%	75,8%	75,9%		
- Käyntituotteet, lkm	1 097 140	1 059 788	1 070 458	3,5%	2,5%
- Tk-päivystyskäynnit, lkm	42 153	38 240	52 320	10,2%	-19,4%
- Kokonaissiirtoviivepäivät, lkm	14 591		19 088		-23,6%
- laskutettujen siirtoviivehoitopäivien lkm	1 192	0	4 670	/0	-74,5%
- Läheteiden määrä (elektiiviset)	178 770		178 859		0,0%
- Päivystyskäynnit (sis. myös DRG-laskutetut) 2)	151 397		139 514		8,5%
- Ensikäynnit, lkm	158 673		154 904		2,4%
- Leikkaukset, lkm	54 922		56 889		-3,5%
päiväkirurgiset, lkm	20 508		22 283		-8,0%
- Synnytykset, lkm 31.8.2014	12 049		12 154		-0,9%
- Hoidetut eri erikoissairanhoidon potilaat	394 074		384 106		2,6%
- Hoidetut eri tk-päivystyspotilaat	31 909		39 895		-20,0%
- Keskimääräinen hoitoaika (vuodeosasto)					
som atikka,vrk	3,9		4,0		-2,5%
psykiatria,vrk	17,0		16,8		1,2%
- Hinta-määräeroanalyysi, kaikki maksajat					
määräero, %				3,9%	3,3%
hintaero, %				-2,0%	0,0%
Hoidon saatavuus ja hoitopääsy					
- Läheteiden käsittelyaika > 21 vrk, lkm	4 290		5 567		-22,9%
> 21 vrk, lkm 31.12.2013	8 416				
- Hoitopääsyä osastolle odottavat potilaat 3)					
> 6 kk	659		800		-17,6%
kaikki	17 084		16 090		6,2%
> 6 kk 31.12.2013	297				
- Polikliiniseen hoitoon odottavat potilaat 3)					
> 3 kk	3 155		3 590		-12,1%
kaikki	25 567		27 403		-6,7%
> 3 kk 31.12.2013	2 187				
Tuottavuus					
- Som aattinen palvelutuotanto					
DRG-pistekertymä (pistettä)	1 236 564		1 226 410		0,8%
Henkilötyön tuottavuus DRG-pisteet/hvt 4)	197,7		195,2		1,3%
DRG-pisteen kustannus euroa/DRG-piste 5)	733,5		724,8		1,2%
- Psykiatria					
- Toteutuneet kokonaiskustannukset (euroa) / hoidetut eri potilaat 6)	4 574		4 625		-1,1%
Henkilöstö					
- Henkilöstömäärä (1. päivä)	22 905	22 474	22 645	1,9%	1,1%
- Henkilötyövuodet	11 423	11 496	11 469	-0,6%	-0,4%
- Henkilötyövuoden hinta (koko henkilöstö)	63 673	64 169	63 115	-0,8%	0,9%

1) Laskutusosuudella painotetussa volyymimuutoksessa otettuna kaikki hoitopäivät, ei vain psykiatriset hoitopäivät

2) Vertailukelpoinen muutos (huomioiden Jorvin yhteispäivystyksen toiminnan muutos) + 1,5 %

3) Hoitotakuun piiriin kuuluvat

4) DRG-pisteet/hvt. + = paraneva tuottavuus ja - = heikkenevä tuottavuus

5) Euroa/ DRG-piste (de faktomaton): - = paraneva tuottavuus ja + = heikkenevä tuottavuus

6) Ei sisällä las tenps ykiatria

HUS-Total 18.9.2014

Postiosoite PL 20 00099 HELSINGIN KAUPUNKI talousjasuunnittelukeskus@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/taske/	Puhelin +358 9 310 2500	Faksi +358 9 310 36204	Tilinro 800012-62637	Y-tunnus 0201256-6 Alv.nro FI02012566
---	--	-----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	---

22.9.2014

Tammi-elokuun tilanne

Elektiivisten läheteiden määrä oli tammi-elokuussa lähes edellisen vuoden vastaavan ajan tasolla (-0,01 %). Tämän vuoden tammi-elokuussa oli kaksi arkipäivää vähemmän kuin viime vuonna ja arkipäiväaikaisun jälkeen tammi-elokuun elektiivisten läheteiden vertailukelpoinen määrä on kasvanut + 1,2 % viime vuodesta. Vertailukelpoinen päivystyskäyntien määrä on tammi-elokuussa kasvanut + 1,5 % viime vuodesta, kun Jorvin yhteispäivystyksen toiminnan muutos eliminoidaan luvuista. Kokonaisuudessa järjestelmään rekisteröitynyt päivystyskäyntien määrä on kasvanut viime vuodesta + 8,5 % Jorvin yhteispäivystyksen toiminnan muutoksesta johtuen. Muutoksen seurauksena noin puolet Jorvin terveyskeskuspäivystyskäynneistä kirjautuu tämän vuoden alusta lähtien HYKS Medisiinisen- ja Operatiivisen tulosyksikön päivystyskäynneiksi. (Uranuksen versiovaihdoksesta johtuen, läheteet ja odottajat on raportoitu tammi-elokuun osalta 11.9.2014 päivittynein tiedoin, uudempien lukujen puuttumisen johdosta).

Verrattuna edellisvuoteen on sekä NordDRG-tuotteiden kokonaislukumäärä (+ 5,2 %), että käyntituotteiden lukumäärä kasvanut (+ 2,5 %). Psykiatristen hoitopäivien lukumäärä (-7,5 %) on sen sijaan laskenut merkittävästi palvelurakenteen muutoksen ja avohoidon lisääntymisen johdosta. Kokonaisuutena palvelutuotannon laskutusosuudella painotettu volyyymi on kasvanut 3,5 % edelliseen vuoteen verrattuna ja se ylittää talousarvion sisältämän suunnitelman 3,9 %. Sairaanhoidollisen palvelutuotannon laskutuksessa näkyy edelleen tuotejakauman painottuminen kevyempiin avohoidon DRG-tuotteisiin. Muutos johtuu osin hoitomuotojen kehittymisestä.

Vuodeosastohoitoon odottavien potilaiden kokonaismäärä on kasvanut 4,7 % vuodenvaihteesta ja yli 6 kk odottavien potilaiden lukumäärä on kasvanut 121,9 % edellisen vuoden lopun tilanteeseen verrattuna (12/2013: 297 potilasta, 08/2014: 659 potilasta). Kiireettömään polikliiniseen tutkimukseen ja hoitoon odottavien potilaiden kokonaismäärä on vähentynyt 4,9 %, mutta yli 3 kk odottavien määrä on kasvanut vuodenvaihteesta 44,3 % 3 155 potilaaseen.

Kokonaistasolla henkilötyön toteutunut tuottavuus (1,3 %) ei ole aivan parantunut tavoitteen (1,5 %) mukaisesti, tosin sairaanhoitoalueiden välillä on huomattavia eroja. Palvelutuotanto on alkuvuodesta painotunut suunniteltua enemmän avohoitoon (käyntituotteet ja avohoidon DRG-tuotteet). Somaattisen palvelutuotannon kokonaistuottavuutta kuvaa DRG-pistekustannus –mittari. Tavoitteeksi on asetettu 1,5 %:n deflatoitu DRG-pistekustannuksen lasku. Tammi-elokuussa deflatoimaton pistekustannus on noussut edellisestä vuodesta 1,2 %. Huomioiden arvioitu kustannustason muutos on deflatoitu DRG-pistekustannus noussut 0,9 % edellisvuodesta (Peruspalveluiden hintaindeksi 0,3 %, Tilastokeskus 2.9.2014). Käyttämämme tuottavuusmittari DRG-pistekustannus ei täysimääräisesti kalenterivuoden aikana huomioi tuotantorakenteen muutosta avohoitopainotteiseen suuntaan.

Siirtoviivepäivien lukumäärän kehitys on ollut erittäin myönteistä. Siirtoviivepäivien kokonaislukumäärä on laskenut olennaisesti (-23,6 %) edelliseen vuoteen verrattuna ja kehitys näkyy myös laskutettavien siirtoviivepäivien toteumassa. Kehitys on ollut myönteistä useissa kunnissa, erityisesti Espoossa (-89,0 %) ja Keravalla (-67,6 %). Kokonaissiirtoviivepäivien lukumäärä on kasvanut eniten Raaseporissa (+352,1 %) ja Lohjalla (+206,9 %).

Liikevaihto, tulos ja tuottavuus

Kokonaisuutena jäsenkuntien maksuosuudet ylittivät tammi-elokuussa kuukausijaksotetun talousarvion 3,7 % (34,2 milj. euroa), johtuen pääosin suunniteltua suuremmasta palvelutuotannon määrästä. Toteumassa on kuitenkin suuria kuntakohtaisia eroja, kuten aikaisempinakin vuosina. 18 jäsenkunnan toteutunut laskutus ylitti kuukausijaksotetun talousarvion ja kuuden kunnan laskutus vastaavasti alitti talousarvion.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 20 00099 HELSINGIN KAUPUNKI talousjasuunnittelukeskus@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/taske/	+358 9 310 2500	+358 9 310 36204	800012-62637	0201256-6 Alv.nro FI02012566

22.9.2014

Muiden kuin jäsenkuntamaksajien laskutus (87,4 milj. euroa) on jäänyt selvästi suunnitellusta ja alittaa talousarvion 8,0 milj. euroa (-7,7 %). Muiden sairaanhoitopiirien laskutus alittaa 5,9 milj. euroa (-11,5 %) ja ERVA -alueen laskutus alittaa 2,8 milj. euroa (-10,6 %) talousarvion. Muiden maksajien talousarvion toteutumisessa on jatkuvaa epävarmuutta, koska vaativien erityistason hoitojen laskutuksen suuruus yhteensä ja erityisesti kohdentuminen eri maksajille vaihtelee vuosittain ja kuukausittain.

Laskutus t€	Tot. 1-8 2014	TA 1-8 2014	Tot. 1-8 2013	Poikk-% Tot. 1-8 2014/ TA 1-8 2014	Muutos-% Tot. 1-8 2014/ Tot. 1-8 2013	TA 2014	Ennuste 2014	Tot. 2013	Rullaava 12kk	Poikk-% Enn./TA	Poikk-% Rullaava 12kk/ TA2014	Poikk-% Rullaava 12kk/ Ennuste	Hoidetut eri henkilöt
Hyks-sha:n kunnat	678 884	656 311	653 120	3,4 %	3,9 %	1 013 263	1 045 967	1 005 120	1 030 881	3,2 %	1,7 %	-1,4 %	266 179
H0049 Espoo	155 891	148 404	147 261	5,0 %	5,9 %	229 439	242 877	229 030	237 659	5,9 %	3,6 %	-2,1 %	63 787
H0091 Helsinki	339 749	332 785	329 694	2,1 %	3,0 %	513 452	523 832	505 741	515 795	2,0 %	0,5 %	-1,5 %	133 865
H0092 Vantaa	133 772	125 879	127 626	6,3 %	4,8 %	194 354	203 086	195 701	201 846	4,5 %	3,9 %	-0,6 %	50 254
H0235 Kauniainen	5 292	4 541	4 887	16,5 %	8,3 %	7 010	7 908	7 628	8 033	12,8 %	14,6 %	1,6 %	2 216
H0245 Kerava	22 030	23 687	22 223	-7,0 %	-0,9 %	36 561	34 172	34 205	34 012	-6,5 %	-7,0 %	-0,5 %	8 528
H0257 Kirkkonummi	22 150	21 014	21 428	5,4 %	3,4 %	32 447	34 091	32 815	33 537	5,1 %	3,4 %	-1,6 %	8 787
Länsi-Uudenmaan sha:n kunnat	35 743	33 062	33 219	8,1 %	7,6 %	51 079	53 457	50 975	53 499	4,7 %	4,7 %	0,1 %	13 562
H0078 Hanko	7 811	7 071	7 996	10,5 %	-2,3 %	10 921	11 575	11 411	11 225	6,0 %	2,8 %	-3,0 %	2 830
H0149 Inkoo	3 517	4 169	3 467	-15,6 %	1,4 %	6 444	5 486	5 706	5 756	-14,9 %	-10,7 %	4,9 %	1 518
H0710 Raasepori	24 416	21 822	21 756	11,9 %	12,2 %	33 715	36 395	33 857	36 517	8,0 %	8,3 %	0,3 %	9 226
Lohjan sha:n kunnat	66 968	64 235	62 922	4,3 %	6,4 %	99 483	102 083	94 957	99 003	2,6 %	-0,5 %	-3,0 %	24 986
H0224 Karkkila	6 556	7 033	6 879	-6,8 %	-4,7 %	10 900	10 184	10 358	10 035	-6,6 %	-7,9 %	-1,5 %	2 445
H0444 Lohja	36 336	34 515	33 692	5,3 %	7,8 %	53 439	55 044	50 768	53 411	3,0 %	-0,1 %	-3,0 %	13 313
H0755 Siuntio	4 259	4 382	4 064	-2,8 %	4,8 %	6 784	6 840	6 175	6 370	0,8 %	-6,1 %	-6,9 %	1 694
H0927 Vihti	19 817	18 305	18 287	8,3 %	8,4 %	28 359	30 015	27 656	29 186	5,8 %	2,9 %	-2,8 %	7 583
Hyvinkään sha:n kunnat	122 335	116 544	113 411	5,0 %	7,9 %	180 191	186 880	176 221	185 143	3,7 %	2,7 %	-0,9 %	45 215
H0106 Hyvinkää	32 490	32 401	30 183	0,3 %	7,6 %	50 129	50 353	46 839	49 146	0,4 %	-2,0 %	-2,4 %	11 999
H0186 Järvenpää	25 875	24 445	25 003	5,8 %	3,5 %	37 773	39 070	38 830	39 701	3,4 %	5,1 %	1,6 %	9 622
H0505 Mäntsälä	13 058	12 773	12 259	2,2 %	6,5 %	19 743	20 610	18 986	19 784	4,4 %	0,2 %	-4,0 %	4 937
H0543 Nurmijärvi	27 240	24 149	24 068	12,8 %	13,2 %	37 353	39 989	37 099	40 271	7,1 %	7,8 %	0,7 %	9 994
H0858 Tuusula	23 672	22 777	21 898	3,9 %	8,1 %	35 194	36 858	34 466	36 240	4,7 %	3,0 %	-1,7 %	8 802
Porvoon sha:n kunnat	65 186	64 781	62 285	0,6 %	4,7 %	99 783	97 842	94 447	97 349	-1,9 %	-2,4 %	-0,5 %	25 987
H0018 Askola	3 017	3 569	3 929	-15,5 %	-23,2 %	5 507	4 905	5 441	4 528	-10,9 %	-17,8 %	-7,7 %	1 365
H0407 Lapinjärvi	1 941	1 873	1 969	3,6 %	-1,4 %	2 882	2 935	2 839	2 810	1,8 %	-2,5 %	-4,2 %	741
H0434 Loviisa	10 510	9 767	9 432	7,6 %	11,4 %	15 038	15 675	14 564	15 641	4,2 %	4,0 %	-0,2 %	3 750
H0611 Pornainen	3 415	2 895	2 909	17,9 %	17,4 %	4 459	4 913	4 358	4 863	10,2 %	9,1 %	-1,0 %	1 342
H0638 Porvoo	33 917	34 456	32 800	-1,6 %	3,4 %	53 070	51 122	49 483	50 600	-3,7 %	-4,7 %	-1,0 %	13 982
H0753 Sipoo	12 387	12 221	11 245	1,4 %	10,2 %	18 826	18 292	17 764	18 905	-2,8 %	0,4 %	3,4 %	4 877
Jäsenkunnat yhteensä	969 116	934 932	924 957	3,7 %	4,8 %	1 443 800	1 486 229	1 421 720	1 465 875	2,9 %	1,5 %	-1,4 %	375 090

Postiosoite

PL 20
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
talousjasuunnittelukeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/taške/

Puhelin

+358 9 310 2500

Faksi

+358 9 310 36204

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

22.9.2014

(1 000 euroa)	KUMULATIIVINEN				
	2014 Toteuma (kumul.)	2014 Budjetti (kumul.)	Poikkeama- % (tot/bud)	2013 Ed.vuosi (kumul.)	Muutos- % (tot/edv)
Jäsenkuntien maksuosuus	969 116	934 932	3,7 %	924 965	4,8 %
Muut palvelutulot	180 884	189 211	-4,4 %	188 790	-4,2 %
Muut myyntitulot	25 847	24 420	5,8 %	23 018	12,3 %
Valtion tutkimus- ja opetuskorvaus	17 866	19 004	-6,0 %	17 415	2,6 %
Myyntituotot	1 193 714	1 167 567	2,2 %	1 154 188	3,4 %
Maksutuotot	40 661	38 256	6,3 %	38 174	6,5 %
Tuet ja avustukset	4 240	4 705	-9,9 %	3 657	16,0 %
Muut toimintatuotot	4 968	4 774	4,1 %	5 255	-5,4 %
Toimintatuotot yhteensä	1 243 584	1 215 302	2,3 %	1 201 273	3,5 %
<i>josta konserniyksiköiltä</i>	4 510	1 289	249,8 %	3 539	27,4 %
Palkat ja palkkiot	590 192	596 546	-1,1 %	588 875	0,2 %
Henkilöstösivukulut	141 608	143 609	-1,4 %	139 076	1,8 %
Henkilöstökulut	731 800	740 155	-1,1 %	727 952	0,5 %
Palveluiden ostot yhteensä	177 674	173 464	2,4 %	165 992	7,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	214 424	205 355	4,4 %	211 039	1,6 %
Avustukset	617	619	-0,4 %	633	-2,6 %
Muut toimintakulut yhteensä	35 363	36 956	-4,3 %	34 644	2,1 %
Toimintakulut yhteensä	1 159 877	1 156 549	0,3 %	1 140 260	1,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	68 372	68 603	-0,3 %	67 372	1,5 %
Toimintakulut ja poistot yht.	1 228 249	1 225 152	0,3 %	1 207 632	1,7 %
Toimintakate poistojen jälkeen	15 334	-9 850	-255,7 %	-6 359	-341,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	8 727	9 195	-5,1 %	8 775	-0,6 %
Tilikauden tulos	6 608	-19 045	-134,7 %	-15 134	-143,7 %

Sitovat nettokulut

(1 000 euroa)	Tammi-elokuu	Syys-joulukuu	Koko vuosi
Toteuma/Ennuste	962 509	500 477	1 462 985
Talousarvio	953 977	489 822	1 443 800
Edellinen vuosi	940 099	471 055	1 411 154
Toteuma/Ennuste vs TA M€	8 531	10 655	19 186
Toteuma/Ennuste vs TA %	0,9 %	2,2 %	1,3 %
Toteuma/Ennuste vs EDV M€	22 410	29 422	51 831
Toteuma/Ennuste vs EDV %	2,4 %	6,2 %	3,7 %

Elokuussa sitovat nettokulut ylittivät talousarvion 0,9 %. Myös kumulatiivisesti tammi-elokuussa sitovat nettokulut ylittivät talousarvion 0,9 % (8,5 milj. euroa) ja kasvoivat viime vuoden toteumaan verrattuna 2,4 % (22,4 milj. euroa). Toteutunut talousarvioliitys johtuu pääosin muun kuin jäsenkuntien maksuosuuslaskutuksen budjettialituksesta. Toiminnan kulut (toimintakulut + poistot + rahoituskulut) ovat edelleen hyvin hallinnassa ja ne ylittivät talousarvion 0,2 % (2,8 milj. euroa).

Toimintakulujen osalta talousarvio sisältää 2,1 %:n kasvunvaran edelliseen vuoteen verrattuna. Tavoite on

22.9.2014

realistinen, mutta vaatii tiukkaa kulukuria koko vuoden osalta. Laskevat ulkokuntatulot aiheuttavat lisäpäineitä kustannusten hallintaan, jottei jäsenkuntien maksurasite lisäänty. Henkilöstötyöpanos ja henkilöstökustannukset on saatu hallintaan. Henkilöstökustannuksissa sopimuskorotusten kustannusvaikutus edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna on 0,8 %. Sijaisten käytön hallinnalla ja tiukentuneella palkkauspolitiikalla henkilöstökustannukset ovat jääneet 0,4 % alle talousarvion.

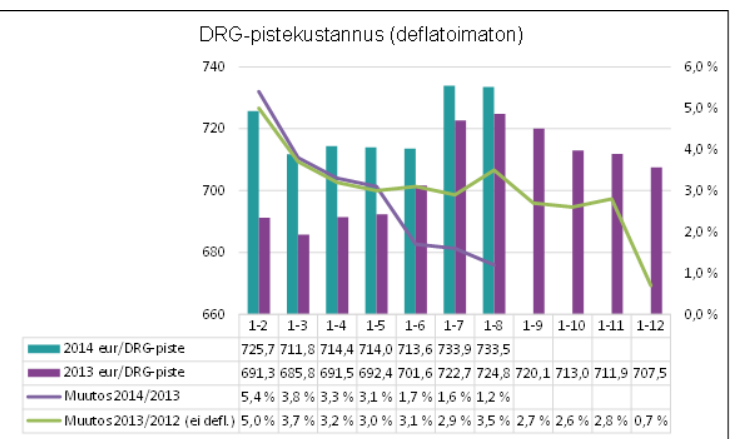
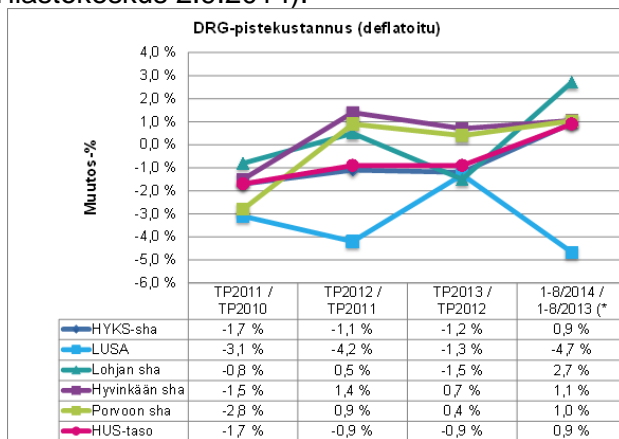
Tammi-elokuun toteutunut tilikauden tulos on 6,6 milj. euroa ylijäämäinen ja se ylitti 25,7 milj. euroa suunnitellun ja kasvoi 21,7 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna.

Tulosalue	DRG-pistekustannus (deflatoimaton)			DRG-pistekustannus (deflatoitu)	
	Euroa/ DRG-piste 1-8/2013	Euroa/ DRG-piste 1-8/2014	Muutos-% Euroa / DRG- piste	Muutos-%	Euroa / DRG-piste *)
HYKS sha	745,1	754,3	1,2 %		0,9 %
Länsi-Uudenmaan sha	665,2	636,1	-4,4 %		-4,7 %
Lohjan sha	665,6	685,7	3,0 %		2,7 %
Hyvinkään sha	634,5	643,1	1,3 %		1,0 %
Porvoon sha	623,5	631,9	1,3 %		1,0 %
HUS taso	724,8	733,5	1,2 %		0,9 %

*) Peruspalveluiden hintaindeksi 0,3 % (Tilastokeskus 2.9.2014)

Henkilötyön tuottavuus; nouseva trendi = paraneva tuottavuus (tavoite LUSA +1,0 %, muut +1,5 %)
DRG-pistekustannus; laskeva trendi = paraneva tuottavuus (tavoite: LUSA -1,0 %, muut -1,5 %)

Henkilötyön tuottavuus on kehittynyt viime vuodesta + 1,3 %, mutta se on vielä hieman alle tavoitteen (tavoite 1,5 %) kokonaistasolla. Deflatoimaton DRG-pistekustannus on noussut 1,2 % edelliseen vuoteen verrattuna. Talousarviossa on asetettu tavoitteeksi 1,5 % tuottavuuden kasvu, mikä ei ole toteutunut tammi-elokuussa. Deflatoituin luvuin DRG-pistekustannus on noussut 0,9 % (peruspalvelujen hintaindeksi 0,3 %, Tilastokeskus 2.9.2014).

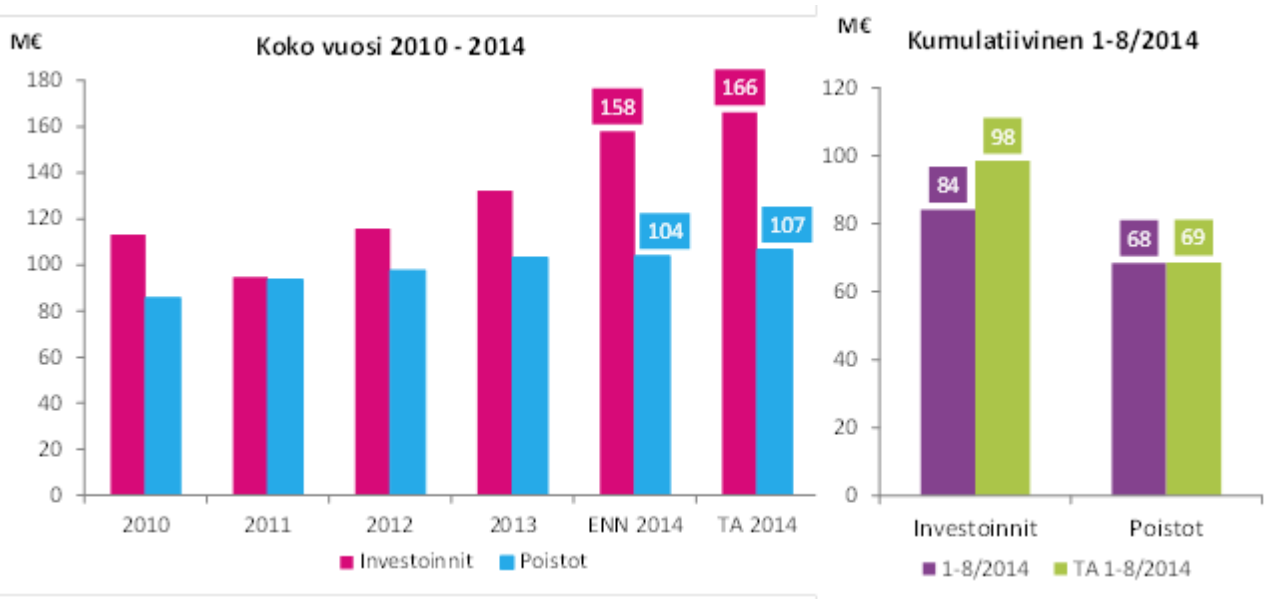

22.9.2014

Investoinnit

Vuoden 2014 investoinnit jäävät koko kuntayhtymän tasolla 8 milj. euroa alle talousarvion. Ennuste tarkentuu syyskauden aikana talousarviovalmistelun 2015 yhteydessä. Ennusteen luotettavuus on vahvasti riippuvainen Meilahden tornisairaalanprojektin ja maanalaisten tilojen hankkeen lopullisista kustannuksista, joiden arvioinnissa on edelleen riskejä. HYKS-sairaanhoidoalueelle on varattu 8 milj. euroa Meilahden tornisairaalan laite- ja kalustehankintoihin, mutta tilojen käyttöönoton siirtyessä vuoden 2015 puolelle myös laitevarustelun kustannukset siirtyvät vastaavasti. Osa em. varauksesta käytetään vuonna 2014 muihin välttämättömiin laiteprojekteihin erillisen suunnitelman mukaisesti. Taseyksiköiden ja liikelaitosten investointien arvioidaan toteutuvan loppuvuosisipainotteisesti, mutta pääosin talousarvion mukaisesti. Vuoden 2014 investointiohjelman tarkistukset valmistellaan syyskaudella hallituksen ja tarvittaessa myös valtuuston päättäväksi.

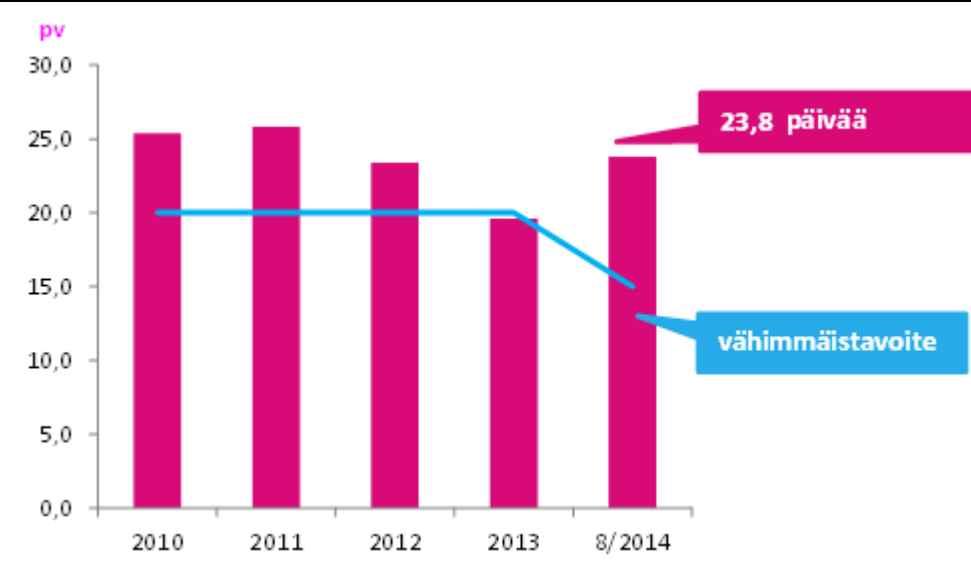
(1 000 euroa)	TA 2014	Tot 1-8/2014	"1-8/14" TA 2014	Poikkeama
Rakennukset	105 730	62 581	62 657	-76
Laitteet	25 790	6 824	15 284	-8 460
Osakkeet ja osuudet	330	320	196	124
Maa- ja vesialueet	900	900	533	
Tulosalueet	132 750	70 625	78 670	-8 045
Apuvälinekeskus	1 600	883	948	-65
Tietojärjestelmät	18 040	7 873	10 691	-2 818
Taseyksiköt	19 640	8 756	11 639	-2 883
Liikelaitokset	13 810	4 731	8 184	-3 453
HUS Yhteensä	166 200	84 111	98 493	-14 382

22.9.2014

Rahoitus

Kuntayhtymän rahatilanne on hyvä. Kuntayhtymän rahavarat 31.8.2014 olivat 128,1 milj. euroa, joista 121,1 milj. euroa oli korollisilla rahatileillä ja loput sijoitettuna lyhytaikaisiin rahamarkkina-instrumentteihin. Rahavarojen keskiporko oli elokuussa 0,39 %. Rahatilien saldot sisälsivät kuntayhtymän konsernipankkitiliin kuuluvien konserniyhtiöiden varoja 13,5 milj. euroa ja kuntayhtymälle annettuja lahjoitusvaroja 4,8 milj. euroa. Kassan riittävyden arvioidaan jäävän vuoden lopussa alle 15 päivän tavoitetason.

Vastuositoumukset

Ottolainat

Uutta pitkäaikaista lainaa ei suunnitella nostettavaksi loppuvuonna (TA2014 90 milj.). Kassan riittävyden ei silti arvioida jäävän merkittävästi alle tavoitetason. Lainoja lyhennetään 10,2 milj. euroa. Vuoden lopussa kuntayhtymällä arvioidaan olevan pitkäaikaista lainaa 204,6 milj. euroa. Ottolainojen keskiporko oli kuukauden lopussa 1,34 %. Vaihtuvakorkoisten lainojen osuus HUS:n lainasalkusta oli 68 % ja niiden keskiporko oli 0,57 %. Kiinteäkorkoisten lainojen osuus oli 32 % ja niiden keskiporko oli 3,00 %. Kuntayhtymän omavaraisuusasteen arvioidaan ylittävän vähimmäistavoitteen 35 % vuoden lopussa.

Postiosoite

PL 20
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
talousjasuunnittelukeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/taske/>

Puhelin

+358 9 310 2500

Faksi

+358 9 310 36204

Tilinro

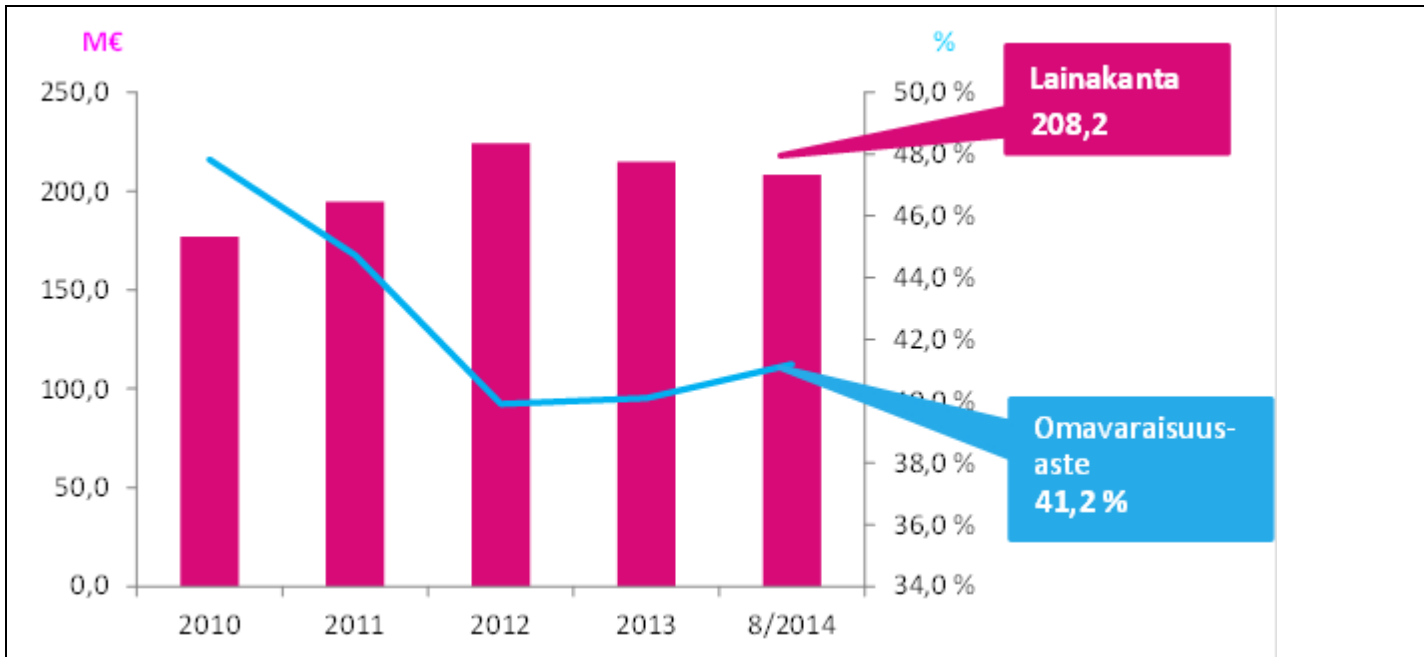
800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

22.9.2014

Antolainat

HUS-kuntayhtymän HUS-Kiinteistöt Oy:lle myöntämien antolainojen saldo 31.8.2014 oli 29,9 milj. euroa ja Uudenmaan Sairaalapesula Oy:n antolainojen saldo 3,8 milj. euroa. HUS-Kuvantaminen liikelaitoksella oli kuntayhtymän myöntämää pitkäaikaista lainaa 2,3 milj. euroa. Apuvälinekeskuksella lainaa oli 0,9 milj. euroa. Hyksin kliiniset palvelut Oy:llä oli pääomalainaa kuntayhtymältä 0,7 milj. euroa. Lainan mahdollisesta vaihtamisesta yhtiön uusiin osakkeisiin päätetään erikseen lainaehdoissa mainittuna vaihto-oikeusaikana.

Riskit

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä (Kuntalaki 25 a §). Hallintosäännön (29 §) mukaan kuntayhtymän hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Käytännön vastuu valvontaja tarkkailujärjestelmien toimivuudesta on toimitusjohtajalla ja hänen alaosuudessaan toimivalla johdolla. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa lain, viranomaisohjeiden ja johdon päätösten noudattaminen sekä strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen sekä moitteeton varainhoito.

HUS toteuttaa valtuuston päätöksen mukaisesti kokonaisvaltaista riskienhallinnan mallia, jossa lähdetään siitä, että riskienhallinta on integroitu kaikkeen toimintaan eikä se ole erillinen ja irrallinen toiminto. Toiminnan suunnittelu- ja päätöksentekoprosesseissa tunnistetaan riskejä, joilla voi olla vaikutusta asetettujen toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen, talouteen ja toiminnan jatkuvuuteen. Tämä on osa normaalia johtamista, toiminnan suunnittelua ja päätöksentekoa. Operatiivisessa käytännön työssä jokainen toteuttaa riskienhallintaa omassa roolissaan ja työssään.

Erillisiä riskikartoituksia tehdään säännöllisesti vuosittain HUS:ssa eri tahojen toimesta. Tuloksia käytetään toiminnan suunnittelussa ja niistä raportoidaan johdolle. Esimerkiksi työsuojeluorganisaatio toteuttaa vuosittain koko HUS:ssa riskikartoitukset. Käytössä olevaan HUS -riskit -järjestelmään on rakennettu riskikartoitus- ja analysointityökalut, joiden avulla tunnistetaan työsuojelullisia, työntekijöihin ja työympäristöön kohdistuvia riskejä ja uhkia koko HUS:ssa.

Postiosoite

PL 20
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
talousjasuunnittelukeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/taske/>

Puhelin

+358 9 310 2500

Faksi

+358 9 310 36204

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

22.9.2014

HUS -riskit -järjestelmän kautta toteutetaan säännöllisesti myös kiinteistökohtaiset riskikartoitukset koskien HUS:n kiinteistöjen ja toimitilojen turvallisuutta. Turvallisuusasiantuntijat koordinoivat kiinteistöjen riskikartoitukset.

Vuosittain tehdään johdolle suunnattu riskikysely, jossa kartoitetaan toimintavuoden merkittäviä riskejä, niiden hallintatoimenpiteitä ja tulokset analysoidaan. Yhtymähallinnon riskienhallinnan asiantuntijat koordinoivat. Osana konsernitaseista riskienhallinnan kehittämistä tehdään myös merkittäviin tunnistettuihin riskikohteisiin erillisiä riskikartoituksia ja analyysyjä, esimerkiksi yhteistyössä vakuutusyhtiön riskienhallintatiimin kanssa.

HUS:n ohjeiden mukaan myös erilaisissa projekteissa ja hankkeissa tunnistetaan riskejä, riskienhallintaa seurataan ja riskeistä raportoidaan. Esimerkiksi sairaalakohtaisiin pitkän aikavälin toiminta- ja tilasuunnitelmiin sisältyy riskianalyysi. Riskienhallinta on osa projektin toteutusta lähtien suunnittelusta päätökseen saattamiseen.

HUS-kuntayhtymän hallitus päättää sisäisen valvonnan periaatteista ja sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa. Hallitus on 12.5.2014 vahvistanut kuntayhtymän sisäisen tarkastuksen uuden toimintaohjeen, jossa määritellään sisäisen tarkastuksen organisatorinen asema, tehtävät, raportointivastuut ja tietojen saantioikeus.

Sisäinen tarkastus tukee tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan HUS:n riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen. Sisäisen tarkastuksen ensisijaisena tehtävänä on arvioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytapojen riittävyttä, toiminnan sääntöjenmukaisuutta, taloudellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. HUS:n hallintosäännön mukaan sisäinen tarkastus toimii kuntayhtymän toimitusjohtajan alaisuudessa ja toimitusjohtaja päättää vuosittaisesta työohjelmasta. Vuonna 2013 sisäinen tarkastus teki yksittäisiä työtehtäviä toimitusjohtajan erillisistä toimeksiannoista (esim. yhteistarkastus Espoon kaupungin sisäisen tarkastuksen kanssa koskien jäsenkuntalaskutusta).

Sisäinen tarkastus myös seurasi edellisinä vuosina tehtyjen tarkastushavaintojen johdosta toteutettuja kehittämistoimenpiteitä. Sisäisen valvonnan menettelyissä ja käytännön toteuttamisessa on todettu kehittämistarpeita. Poikkeamia on mm. säädösten ja sisäisten ohjeiden noudattamisessa, päätöksenteossa ja esimiesvalvonnassa. HUS:n omassa valvonnassa esim. ilmeni tutkintotodistusten puuttumisia, jotka johtivat poliisitutkintaan (oikeuskäsittely 2014).

Tulevaisuuden näkymät ja niihin sisältyvät riskit

Muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnollisiin rakenteisiin ja kuntauudistuksen toteuttaminen sekä niiden vaikutusten ennakointi ovat yksi lähivuosien merkittävimmistä epävarmuustekijöistä.

HUS-alueen väestökehitys on suurimpia pitkän aikavälin haasteita. Tämä tulee näkymään entistä selvemmin mm. osaavan henkilökunnan saatavuuden ongelmana. Terveystieteiden palveluita tarjoavien yksityisten yritysten lisääntyvä määrä ja niiden työnantajapolitiikka vaikuttavat ratkaisevasti kunnallisten palveluiden menestykseen. HUS panostaa monin keinoin kilpailukykyensä palveluntuottajana ja myös työnantajana.

Yleinen taloudellinen ja kuntatalouden kehitys asettaa merkittäviä haasteita HUS:n toiminnalle. Kasvava palvelukysyntä ja alueen lähivuosina ikääntyvä väestö sekä samanaikaisesti jäsenkuntien tiukkeneva taloudellinen tilanne on todellinen haaste. Hoidon vaikuttavuus on olennainen päätöksentekoon vaikuttava tekijä, jotta kustannusten kasvu saadaan pysäytettyä.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 20 00099 HELSINGIN KAUPUNKI talousjasuunnittelukeskus@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/taske/	+358 9 310 2500	+358 9 310 36204	800012-62637	0201256-6 Alv.nro FI02012566

22.9.2014

Kiinteistöjen riskit, vahingot ja häiriötilanteet

Kaukolämmön jakelussa on ollut häiriöitä Jorvin sairaalassa, joihin on heti reagoitu mm. pudottamalla valtaosa ilmanvaihdosta minimiin lämmönkulutuksen hillitsemiseksi. Kaukolämpökatkokset ovat olleet kuitenkin melko lyhytaikaisia 2-4 tuntia, jolloin pahemmilta vahingoilta on välttytty.

Kevätkaudella oli kaksi tulipaloa, jotka on melko nopeasti saatu hallintaan.

17.1.2014	Jorvin sairaala	Fortumilla lämmönjakelussa häiriö
18.1.2014	Luvanniementie 2	Asunto 2A6 tulipalo
20.1.2014	Jorvin sairaala	Fortumilla lämmönjakelussa häiriö
23.1.2014	Jorvin sairaala	Fortumilla lämmönjakelussa häiriö
13.4.2014	Ohkolan sairaala	Palohälytys, 2.krs parvekkeella tulipalo

Aikavälin tapahtumaraportissa oli yhteensä 42 häiriötilannetta, joista tähän on otettu 5 vahinkotapahtumaa. Muiden osalta toiminta on ollut normaalia kiinteistön ylläpitoa.

Sisäympäristöongelmat

HUS:n kiinteistöjen sisäympäristöongelmista suuri osa liittyy riittämättömään ilmanvaihtoon, rakenteiden ilmastuotoihin, rakennustekniikan ja rakennusten vanhenemisesta aiheutuneiden kosteusvaurioiden sisäilmaan tuottamiin epäpuhtauksiin. Myös rakennevalinnat (esim. kattoikkunat) ovat usein syynä kosteusvaurioihin. Peruskorjausta vaativat kiinteistöt ovat usein moniongelmaisia: yhden vian korjaaminen ei usein poista henkilökunnan oireilua vaan samoista tiloista joudutaan etsimään uusia epäpuhtauslähteitä, kun yksi epäilty oireilun syy on poistettu ja mutta oireilu jatkuu. Tällä hetkellä avoimia sisäilmaongelmatapauksia on n. 120, joista viitisenkymmentä on korjaavien toimenpiteiden jälkeisessä seurantavaiheessa. Kohteista viisikymmentä on sellaisia, joissa toimenpiteet ovat käynnissä. Uusia ongelmakohteita tulee 1-2 kuuksissa.

Vuonna 2013 sisäympäristöongelmien korjaamiseen käytettiin 2,63 M€ ja vuonna 2012 4,3M€, vuoden 2014 alku on menty samalla tasolla. Kuusi potilasosastoa on tyhjiään sisäympäristöhaittojen vuoksi ja joi-takin yksittäisiä huoneita on käyttökiellossa.

HUS:ssa on toimintaohjeet, miten edetään, jos epäillään sisäympäristöongelmaa. Sairaanhoitoalueilla toimii useita moniammatillisia sisäympäristötyöryhmiä, jotka selvittävät tarvittaessa sisäympäristöön liittyviä kysymyksiä. HUS on saanut Aluehallintovirastolta kiitosta selkeistä toimintamalleista ja johdonmukaisesta etenemisestä sisäympäristöongelmissa mm Lastenklinikan K9 osaston ongelmien hoidossa.

Rakennusten huono kunto ja sisäympäristöongelmat ovat riski sairaalatoiminnan jatkamiselle muutamissa kiinteistöissä. Lastenklinikan osalta valmistuu heinäkuun 2014 alussa sairaalan mahdollista lisäväistötarvetta koskeva suunnitelma ja vastaava rakennuksen huonosta kunnosta johtuva varautumissuunnitelma on aikaisemmin tehty Töölön sairaalaa koskien.

Henkilöstö

HUS:ssa työskenteli elokuun alussa 22 905 henkilöä, joka ylitti talousarvion 1,9 %. Kasvua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan on 260 henkilöä (1,1 %). Tammi-elokuussa tehtiin 11 423 henkilötyövuotta, joka alitti talousarvion 0,6 % ja jossa on laskua edelliseen vuoteen 46 henkilötyövuotta (-0,4 %). Laskua on sairaanhoitoalueilla 58 henkilötyövuotta, liikelaitoksilla 19 htv, tu-losalueilla kasvua 5 ja taseyksiköissä 26 henkilötyövuotta.

Postiosoite

PL 20
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
talousjasuunnittelukeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/taske/>

Puhelin

+358 9 310 2500

Faksi

+358 9 310 36204

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

22.9.2014

Lomapalkkavarausjaksotukset ovat alkuvuonna olleet myös pienemmät kuin edellisvuonna. Viime vuonna odotettiin lomapalkkavarauksen toteutuvan suurempana kuin mitä se toteutui. – Tämän ”kustannusvaikutus” näkyy ”positiivisena” henkilöstökuluja pienentävänä (-1,6 milj. euroa) tekijänä lomapalkkavarauksilla. Jaksotuksissa on varauduttu lomapalkkavarauksessa 4,5 % kasvuun vuodesta 2013 vuoteen 2014.

Vuosilomamääräyksiin on myös tullut muutos, jonka mukaan loma-ajan palkka lasketaan jatkossa (mm. tämän kesän lomat) lomanmääräytymisvuoden keskimääräisen työaikaprocentin mukaan. Ennen (esim. kesällä 2013) loma-ajan palkka laskettiin loma-ajan työaikaprocentin mukaan. Koska HUS:ssa on paljon osa-aikaisia työntekijöitä (n. 14,5 % henkilöstöstä), niin tämä lakimuutos vähentää loma-ajalta maksettuja palkkakustannuksia sivukuluineen noin 3,5 - 4,0 miljoonaa euroa vuodessa.

Työaikakorvausrivin muutos (-2,9 milj. euroa) johtuu osittain sopimuskorotuksista ja osittain kuu-kausijaksotuksesta.

Tämän vuoden palkankorotusten kustannusvaikutuksiin on sisällytetty 0,4 % henkilöstön tulos-palkkioon (palvelujen saatavuuteen ja toiminnan kehittämishankkeisiin perustuva osuus), jonka osalta ennusteessa huomioidaan, että ko. euromäärä kohdistuu joulukuulle (eli ei koko vuodelle).

Nopsa-palkkioon on käytettävissä tänä vuonna suunnilleen sama summa kuin viime vuonna. Viime vuonna palkkion käyttö painottui kuitenkin tammi-kesäkuulle, koska loppuvuoden Nopsien käytöstä luovuttiin säästötoimenpiteenä. Tänä vuonna ko. palkkion kustannukset kohdistuvat touko-joulukuulle.

Palkat ja palkkiot ilman sivukuluja	1 000 euroa	Muutos-%
Elokuu 2013	588 875	
Sopimuskorotusten kustannusvaikutukset (ilman työaikakorvausten ja jaksotetun lomapalkkavarauksen muutosta)	4 675	0,8 %
Työaikakorvausten muutos (maksetut + kk-jaksotetut)	-2 878	-0,5 %
Jaksotetun lomapalkkavarauksen muutos	-1 671	-0,3 %
Henkilöstömäärän ja henkilötyövuosien muu muutos sekä palkkaliukuma ja osa-aik. henkilöstön loma-ajan palkan määräytymisen muutos	1 369	0,2 %
Hoitotakuun lisätyö + lääkäreiden kliininen lisätyö	-178	0,0 %
Elokuu 2014	590 192	0,2 %

22.9.2014

Henkilötyövuodet ja henkilöstömäärä

Henkilötyövuodet	lkm	Muutos-%
Elokuu 2013	11 469	
Henkilöstömäärän muutos (keskiarvo tammi - elokuun 1. päivä)	69	0,6 %
Muutos pidetyissä vuosilomissa	-17	-0,1 %
Muutos sairauspoissaoloissa	5	0,0 %
Muutos koulutuspoissaoloissa	-6	-0,1 %
Muutos lakisääteisissä poissaoloissa	-8	-0,1 %
Muutos muissa poissaoloissa	44	0,4 %
Muut säännöllisen työajan muutokset (keikkalaiset, osa-aikaisuudet jne.)	-68	-0,6 %
Lisä- ja ylityöt sekä lääkäripäivystykset (muutos vuodesta 2013 vuoteen 2014)*	-65	-0,6 %
Elokuu 2014	11 423	-0,4 %

*) Alkuvuodelta puuttuu noin 60 henkilötyövuotta lisä- ja ylityöistä, jotka sisältävät myös lääkäripäivystykset.

Ympäristöasioiden hallinta

HUS:ssa panostetaan aktiivisesti energiatehokkuuteen, jonka seuraamiseksi on kehitetty mittareita, joiden avulla seurataan sekä välillistä että välitöntä energiankulutusta. HUS:ssa on meneillään energiatehokkuussopimuskauden 2008 – 2016 loppupuoli. Ohjelmassa panostetaan myös välilliseen energiatehokkuuden materiaalihokkuutta parantamalla sekä etsimällä mahdollisuuksia toiminnan prosessien kehittämiseen laite- ja materiaalivaltaisessa toiminnassa. Lisäksi ympäristöviestintää on kehitetty luomalla intranettiin Ympäristöasiat, Ympäristöorganisaatio sekä Ympäristövastuuryhmät –työtilat. Lisäksi myös ulkoisille yhteistyökumppaneille on annettu oikeudet energiatehokkuustyöryhmien sivulle.

Yhteistyö

HUS:n perusterveydenhuollonyksikkö ja Socca sekä HYKS-alueen vastuulääkärit tekevät osaltaan tiivistä yhteistyötä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. HUS:n ja HYKS-alueen johto käyvät säännöllisiä terveydenhuollon suunnittelu- ja seurantakokouksia pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. Lisäksi HUSTRA työryhmässä läpikäydään ajankohtaisia yhteistyötä koskevia asioita mm. investoinnit.

Sote-toimintojen yhteensovittamiseen tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota. Molempipuolinen vuorovaikutuksen on hyvä tapahtua mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Merkittävät tapahtumat yhteisön toiminnassa raportointijaksolla ja tulevaisuuden näkymät

HUS:ssa panostetaan vuoden 2014 aikana osaamiskeskusorganisaatiomallin valmisteluun. Osaamiskeskuksen aloittavat Hyks-sairaanhoitoalueella 1.1.2015. Osaamiskeskusjohtajat ja muu avainhenkilöstö on valittu. Parhaillaan valmistellaan potilasprosessin mukaisia organisaatiomalleja.

Potilastietojärjestelmä Uranuksen uusi 8.4-versio otettiin käyttöön viikonloppuna 12. – 13.9.2014. Versiossa on parannuksia käytettävyyteen sekä uusia toiminnallisuuksia, erityisesti Miranda-sairauskertomuksen käyttöliittymässä. Lisäksi se mahdollistaa HUS:n potilaskertomustietojen viemisen kansalliseen Potilastiedon (Kanta) arkistoon.

Postiosoite

PL 20
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
talousjasuunnittelukeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/taiske/>

Puhelin

+358 9 310 2500

Faksi

+358 9 310 36204

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

22.9.2014

Versionvaihto on Suomen historian suurin terveydenhuollon tietojärjestelmän käyttöönottoprojekti. Versionvaihto ei sujunut ongelmitta. Potilasturvallisuus ei kuitenkaan vaarantunut.

Potilaiden hoitopaikan valinnanvapaus on käynnistynyt. Potilaan vapaaseen valintaan perustuen HUS:iin saapui tammi-elokuussa yhteensä 398 lähetettä. Erikoisaloista eniten näitä lähetteitä saapui kirurgiaan (104 kpl), silmätaudeille (76 kpl), naistentauteihin (53 kpl) ja sisätaudeille (30 kpl). Pirkanmaan sairaanhoitopiirin tekonivelyksikkö Coxa on avannut jo yksikön Helsinkiin potilaiden palvelemiseksi.

Sote-uudistuksen toteuttaminen on avainkysymys. On tärkeää, että uudistus toteutetaan siten, ettei menetä niitä hyviä puolia, joita on saatu aikaan HUS-kokonaisuuden suuruuden ekonomialla. Näitä ovat esimerkiksi potilaiden parantunut hoidon saatavuus ja yhdenvertaisuus, muita edullisempi erikoissairaanhoidon kustannuskehitys, korkealaatuinen opetus- ja tutkimustoiminta, tehokkaasti järjestetyt tukipalvelut ja henkilöstön hyvä saatavuus.

Merkittävä kokonaisuus on myös uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankkiminen. Apotin käyttöönotto on suunniteltu vuosille 2016 – 18.